

**ANTIGONUS
TRAGOEDIA
MORALIS HABITA
IN COLLEGIO
ROMANO SOCIET...**

Giovanni Battista Giattini

6
31-b

4

~~6-31-b4~~

20

~~E~~

36

~~20-e-17~~

ANTIGONVS

TRAGOEDIA MORALIS

*Habita in Collegio Romano Societ. IESV
Ludis Minervalibus ad Praemiorum
distributionem.*

A V G T O R E

R. P. IO: BAPTISTA GIATTINO

Ex lib. SOCIETATIS IESV. f. Sup.^o

Coll.

ROMAE, Typis HH. Corbelli. 1661. +

SUPERIORVM PERMISSV.

EMINENT. AC REVER. PRINCIPI

FEDERICO SPORTIAE

S. R. E. Card. Amplissimo.

✠✠✠ Ragædia, quæ sub auspicijs tui
✠✠✠ nominis, & munificentiae in
✠✠✠ Scenam prodijt, diuturniorem
sub ijsdem vitam optat edita in lucem
publicam; cùm ergo Principum sit bo-
nis artibus patrocinari, Tuum erit, Em.
P., hoc etiam communi nomine hanc

A 2

opel-

opellæ meæ qualem cunque tenuitatem,
 oris tui, & benignitate complecti, & ma-
 iestate reddere digniorem; sed animos
 adhuc addunt audaciæ meæ singularis er-
 ga me, meaque omnia significatio bene-
 uolentiæ tuæ, qua meam tibi addictissi-
 mam voluntatem semper humanissimè
 suscepisti, & familiaritatis tuæ suauissima
 festiuitate sæpiùs respersisti; quando igi-
 tur te semel ad mea dimittere dignatus es,
 graue ne sit exigui munusculi obsequio
 tuæ gratiam dignitatis afflare. Vale.

Eminentia Tuæ

Obsequentiſſimus Seruus

Io. Baptista Giayinus.

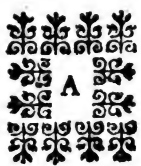
SCÈ.

SCENA EST HIEROSOLYMIS

LIBRERIA
P. OMA
VITTORIO. EMAN.

Rgumentum fabulæ fundamentum habet in historia Iosephi Hebrzi propè initium libri primi de bello Iudaico. Sic autem à Poëta contextitur. Aristobulus è Machabæis ortus Hierosolymæ Rex duos habuit fratres Antigonam Strenuum belli ducem, & Oniam, qui ex proditio-
 picione detinebatur in Carcere. Antigonus ex bello contra Idumæos feliciter gesto triumphaturus aduenerat, & Onias, Manasse Antigoni, & Hircano Regis filio apud Regem deprecatoribus eductus è carcere ad fratris triumphum duplicem proditio-
 nem contextit, vt vtroque fratre sublato solus Regnum capeſſat: Regi enim persuadet Antigonum ipsi necem moliri ope Naboti Regi vel in primis cari, Antigono verò suadet Nabotum habere in animo Regem occidere prius, deinde ipsum Antigonum, adeoque rem gerit callidè, vt ad colloquium Nabotum, & Antigonum impellat, quo per astum alter alterius animum detegat, tandem post varios rerum euentus rei veritas patetſcit, & fraus ipsa deluditur.

PROLOGVS.

GLORIA, LABOR, ET SOLERTIA.

*Gloria Triumphali curru, ac Sfortianis Leonibus
victa dat negotium Labori, atque Soler-
tia, ut è singulis Classibus digniores se-
ligant ad premia Illust. Abbatis
Antonij Sfortia liberalita-
te proposita.*

Gl. **E**N Sfortianis victa Leonibus
Gloria hic adsum celebres Mineræ
Datura ludos omine fausto,
Inter augustos generata fasces
Sfortia proles
Longa cui fulget series auorum
Clara martis adorea
Pacis artibus inclita,
Cui triumphos, & trophæa
Infulasque, laureaſque
Sæpè congeſſit generosa virtus.
Cui purpurata Sarmata,
Cui dominas Coronas,
Et metuenda Sceptra
Cui regias habenas,
Obsequia, & tributa
Ampla regnandi tribuit potestas.
Ergo Sforziadum nobile germen

Anto-

Antonius flos Rhetorum

Me vocat vt celebri dispensem præmia ritu

Gregorianis digna Palæstris

Præmia Sfortiadû quæ regia dextra profundit.

Vos Labor, & Solertia

Qui Palladium ducitis agmen

Promite cōcordes selectam ad præmia pubem.

Lab. Gloriæ nutus alacer capeffo.

Sol. Gloriæ votum sequor imperantis,

Decet Palladis artes

Ornare donis auspice gloria,

Et Sfortiano Stemmata

Gregorianæ gymnadis coronare labores.

G. At quò nobilior respergat gratia ludos

Palladis, hæc tragicos referet proscenia nexus.

Rex solymæ fratris deceptus fraude triumphos

Antigoni fratris fraterno penè cruentat

Funere, dum premitur conficto crimine virtus;

Sed capta suo fraus ipsa dolo

Inuita sibi re tia neçtet,

Claraque tandem documenta dabit

Sæpè moliri sua damna fraudem

Dum parat clades alij nocentes.

Veritas ergo dominetur Orbi,

Occidant fraudes, repetant Auernum,

Pereant, fugiant, repetant Orcum.

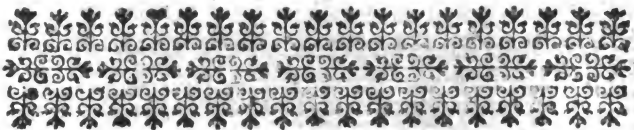
GOSVVLNVS NICKEL

Societatis Iesu Præpositus
Generalis.

Cum Tragædiam P. Ioannis Bapti-
ste Giattini nostræ Societatis Sa-
cerdotis, Latine conscriptam, cui titulus est
Antigonus, aliquot eiusdem Societatis Theo-
logi recognouerint, et in lucem edi posse pro-
bauerint, facultatem facimus, ut typis man-
detur, si ijs, ad quos spectat, ita videbitur,
in cuius rei fidem has litteras manu nostra
subscriptas, Sigilloque nostro munitas damus.
Romæ 28. Maij 1661.

Gosvulinus Nickel.

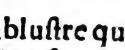
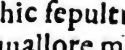
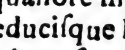
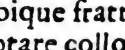
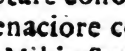
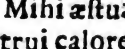
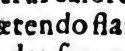
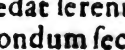
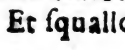

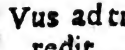
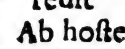
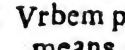
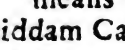
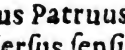
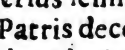
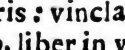
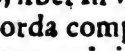
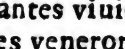
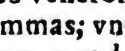
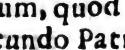
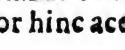

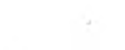

ACTVS

ACTVS PRIMVS,

SCENA PRIMA.

Rubenus, Manasses :

Rub.

Sibi vincla non horrescit, aridet si tus
 Horrorque tetri Carceris ab Aula procul
 Et quicquid aulam submouet, gratum micat;
 Tibi sua vincla horrescit, atque aulam tibi,
 Tuisque cæcæ fraudis artificem timet.
 Plausus, triumphos, laureas toruo fremens
 Fastidit Aula lumine, & scelerum ferax
 Palmis cupressos inserit; Regum super
 Trophæa fraudis arte molitur rogos.

Ma. Quid hos, Amice, turbidus adumbras metus?
 Patruique sensa quis repentina pavor
 Cura flagellat? fare quid tandem feras?

Rub. Arcanus aliquis Patrum infestat sonus;
 Aestu timoris agitur; Antigono timet
 Occulta fraudum retia; hinc cautis prius
 Vallare monitis fratris ingressum parat.
 Tuum est mouere quicquid extremum potes,
 Cuncta experiri, liber vt turris Cauo
 Patruus triumpho sternat indemnem viam,
 Fratrisque cautè figat in tuto pedem.

Ma. Non temerè fluctus æstuant; vrget propè
 Latens procella; Purpuræ infelix decor
 Quò lætius renidet, in clades suas
 Eò tristiores innocens nimbos trahit.
 Vt ergo Oniam liberem, lachrymas, preces
 Artes, amicos, sanguinem, memet modos
 Fleam per omnes, nil inexpertum, nihil
 Ad hæc inausum deferam; aut numquam parens,
 Aut comite Onia regium limen teret.

Rub. Tam pia secundus ausa fortunet Polus.

S C E.

S C E N A S E C V N D A.

Manasses, Abnerus :

Ma. **S** Ed qualis oritur notus hinc oris tenor !
 Patris ne fidus celerat huc gressum comes!

Abnerus est. *Abn.* Abnerus optati decus

Vultus adorat; faustus occurfus diem

Læto auspicatur omine. O quâtes tui,

Auidos paternus vrget amplexus amor !

Ma. O Prona votis sydera ! vbi tandem parens
 Victricia locat signa ! quo sistit loco ?

Abn. Præcis Idumes viribus, abactis fuga

Arabum cateruis, militem eximijs agit

Spolijs onustum; iamque solymorum propè

Subsistit ille mænia, & regis prius

Veniam reposit, quàm triumphantes ouans

Turmas per urbem ducat, atque aulam petat.

S C E N A T E R T I A.

Manasses, Abnerus, Hircanus, Ioabus ;

Hirc. **P** Roh quam serenam phœbus accendit diē.

Quæ tibi parentē, frater, & Patrum mihi

Inter trophæa reuehit, & claræ domus

Laudes vetustas gloria inspergit noua !

Ma. Sparsus per ora risus, & fronti insidens

Tua hæc voluptas, nectaris pœnè obruit

Mea corda fluctu : sic vêtus quamuis amor

Spe.

Speciem leporis explicat semper nouam.

Abn. Per me tuâ redux ora venerari occupat

Antigonus. *Hir.* ipse Patruo occurram obuius.

Abn. Aulam subibo, Regis vt frontem colam;

Hir. Quid hîc moramur? Capitis optati diu

Et nos latenter ire in amplexus iuuat!

Ma. Resiste Princeps, ardua hoc tempus iubet

Amoris ausa, mollia amplecti vetat:

Amor ipse amorem comprimat, vt insons amet.

Hir. Quæ te laceffit cura? quos voluis metus?

Ma. Nutat periculo proxima parentis salus.

Hir. Quæ spectra fingis? *Ma.* certa stat dicto fides.

Hir. Summam timoris explica; semper tuos

Ardens in vsus, noster accurret Cruor.

Ma. Te dignus ardor feruet, & talem minax

Ruina poscit; quippè in Antigonum dolos

Furtim per Aulam serpere è turris sinu

Fraudis patranda conscius Onias monet,

Et turbines minatur, & clades tonat.

Hir. Quis in tenebris obrutum quamuis leuis

Conceptæ in aula fraudis irrepit vapor?

Ma. Quot inter Aulæ sibila auritos vibrat

Visus Onias? Quot oculatas arrigit

Aures licet semotus, & clausus cauo?

Ioab. Semper sagaces permeant aulam canes

Docti recessus pectorum, & quicquid latet

Sensim subire! defluit semper scelus,

Et improbis se pandit, haud fudit bonis.

Ma. Cui res nouæ, cui turbidus rerum placet

Decursus, omnes regis callet dolos.

Ioab. Quicumque linceus abditos lustrat sinus

Latet.

Latentis Aulae, peruigil Onias excubat,
 Et fidus explorator; hinc vni strepit
 Quicquid susurrat regia, hinc cæcos fluens
 Aula in meatus tota sub turrim migrat.

Hir. Heu quis pericli fomes intentat minas?
 Quæ forma sceleris, quis locus, tempus, modus?

Ma. Instare clades anxius Onias monet,
 Sed spondet idem, turre si liber queat
 Adire Patrem, penitus a uulsi mali
 Fibris daturum prosperas rerum vices.

Hir. Non hæc Onias temerè, nec falsò canit;
 Noster labor sit vnicus, quauis via
 Erucere vinclis Patrum abrupta mora.

S C E N A Q V A R T A.

Rex, & qui supra.

Rex. **I**n nostra latus vota se voluit dies.
 Fraterna felix ora multiplici diu
 Distraeta Marte reddet hic phœbi nitor.
 Quænam triumphî gaudia, quis Urbis decor
 Tua, frater, æquent merita? fraterno in sinu
 Tibi aptiores extruct pompas Amor.
 Idem tamen prægestit angustas vias
 Fratris triumpho sternere, & præsens fori
 „ Ornare moles; Regis absentis calor
 „ Vix fulgurat, si serueat præsens, tonat.
 Adeste cara pignora, & Patruî, & Patris,
 Seruite pompis; æmulus crescit labor.

Hir. Addis furenti calcar. *Ma.* ardenti facies.

Sed

Sed quò voluptas auctior inundet diem
 Patris triumpho nobilem, & rupto effluat
 Effrænis alueo gratiæ augustæ lepor,
 Placare Princeps, publicam in lucem extrahe
 Vinculis Oniam, nulla pars nostræ domus
 Sit lucis expers; nec triumphali die
 Pars vlla nostri sanguinis desit Patri

Hirc. Hoc da tuorum precibus, & si quis rigor
 Mentis repugnat, prolis hic ardor tuæ
 Patris rigorem soluat, & fleat sibi.

Rex. Miscere turbis gaudia, & faustam diem
 Tetro vapore perdere hic ardor parat.
 Est sanguis ille sanguinis nostri pudor,
 Domusque claræ degener sordet genus;
 Molitor idem fraudis, & regni appetens,
 Nostrum cruorem rabie inexhausta sitit.

„ Invidia semper æstuat, quamuis niues
 „ Mentita vultu, pectore ærumnas coquit:
 „ Ne fide Monstro, sæpè dum palpat, ferit,
 „ Pestemque risu vibrat, & blandè necat.

Ma. Quas ille turbas vnica conflet die!

Rex. Quas iam sub vmbreis longa digessit mora.

Ma. „ Cautum est abunde, cū patet fraudū Caput.

Rex. „ Cautū est abunde, cū premis fraudū Caput.

Ma. Fallere tot vnus lumina, tot aures queat?

Rex. „ In sole noctem concipit fraudis vapor.

Ma. „ Reges timere Carceris squalor docet.

Rex. „ Spes orta Regni dedocet cunctos metus.

Ma. „ Spes omnis expes inuias cernet vias

Rex. „ Nunquàm putatur inuia ad regnum via.

Ma. Suo iam Onias decumet doctus malo.

Rex. Li;

Rex. Liber magis tumescet. *Ma.* est fractus vigor.

Rex. „ Non frangitur natura. *Ma.* sed flecti solet.

Rex. „ Ad se redit iam libera. *Ma.* haud statim tamē;

Rex. Quē timeo vincū, liberū heu quantū horreo.

Ma. Vigil tuorum soluet horrorem fides.

Rex. In tua peroras damna; sollicitas dolos

Tibi innocenter noxius; si te mouet

Patruī verendum nomen, & nostri quasi

Concursus vnā sanguinis, fœda lue

Corruptus ille terreat sanguis magis;

Odiumque amoris nomine obsecrum pauc.

Ma. Tua sensa cautis fulta consilijs colo,

Monitisque tanti Capitis ardorem rego

Iuuenilis animi, nec mei, vel tam impotens

Vel tam tenax exæstuo, vt nondum impetum

Tam perspicacis mole rationis premam.

At provide dum mentis imperium sequor;

Et mea coarctō vota, discruciat magis

Me pressus ardor, nec finit læto frui

Animi tenore: videar aut mutilam Patri

Aptasse pompam frigidē, aut precibus meis

A te repulsam turpē despectus pari.

Hic mihi medullas peruicax rodit dolor.

Hir. Si tuta ratio, Genitor, hoc donum negat

Votis precantum, prodigum semper sui,

Nostrique flecti semper assuetum prece

Regale pectus annuat, si quid, Pater,

Peccabis, in nos peccat ardescens amor.

Rex. „ Peccemus: ipse venia peccati est amor,

Vestris Oniam precibus, & votis damus.

S C E.

S C E N A Q V I N T A.

Nabotus, & Aletes.

Na. **H**eu quam ruinam regia facilitas trahet
 Nimis malorum prodiga ! è turris sinu,
 Quinè profunda suscitatur Erynnin styge.
 Quid sceptrum gestat quisquis ad molles preces
 Impos liquescit ? victa si ratio labat,
 Aut scelere pulsa cedat, aut blanda prece
 Par est ruina. faminas mollis decet
 Sensus, virilem Principem fortis rigor.

Al. Puer, Nabote, regnat; ad speciem gerit
 Aristobulus inclitas regni notas;
 Populis dat ore Patruum leges Nepos.
 Sic ille regis pectus in cunctas trahit,
 Fingitque formas; Sic & Hircanum sua
 In sena pellax fleat, & reditu Patris.
 Proh quantus iste regiam opplebit puer !

Nab. Nō temerè ab umbris Carceris Oniameuocat,
 Non hæc amor laceffit, haud Patruum dolet,
 Patruumque sortem, nec triumphanti Patri
 Exile mendicatur è latebris iubar.
 Molitur aliquid, aptat ad fraudes fabrum;
 Aulæ tumultus ista libertas agit.

S C E

S C E N A S E X T A.

Onias, Manasses.

On. **P** Er te renatus Iustro phœbæam facem,
Cœlique compos liberas auras traho;

Per te resurgens reddor, & Patriæ, & mihi.

Ma. Tibi redditus mihi reddis, & partem mei.

On. Sed nox, & horror Carceris tetræ adhuc

Me cingit umbris, nec diem pectuscapit,

Dum fraudis inter illices aulæ fides

Semper dolosa fratribus tendit plagas,

Vt imparatum perfida vtrunque implicet.

Ma. Aulæ reclude scelera. *On.* vix capiet fides

Immanitatem fraudis, at claris mihi

Concredita notis Carcere sub imo patet.

Ego nempe primam sceleris in partem vocor;

Quo turpe facinus regius honestet color

Ma. In spes nefandas mentis audacem impetum

Flexisse quisnam potuit ex aulæ grege?

On. Sat est, nec ultra tende, dum fraudis vapor

Adhuc sub umbris clausus in fulmen coit,

Est opprimendus; perge, genitorem mone;

Atque procella noxias rumpat moras,

Huc aduolet mendace prætectus Sago.

Ipsi dolosæ machinæ auctorem, modum,

Et quicquid est moliminis clarè eloquar,

Vestraque nixus obruam fraudes ope.

Ma. In tua citatum Iussa conuertam pedem

B

S C E.

S C E N A S E P T I M A .

Onias, Rubenus.

- S** At est, abundè, solus hic voto dies,
 „ Satis, superque: non amant fraudes moram,
 „ Repentè seruent: seruidæ semper nocent.
 Lux hæc furori vi&imas gratas meo
 Vtrumque fratrem cæde properata dabit.
 Ego ne sepultus horrido turris situ
 Noctes perennes exigam? & peior mei
 Pars sanguinis sub regio, fratres, lare
 Dent iura mundo? regna, delicias, opes,
 Ut fert libido, deuorent? heu quod scelus
 Sopit Tonantis fulmina? quis æqui arbitrum
 Mentitur amens æthera? indignum probrum,
 Cælum, vel Orcus iubeat, extinguiam nece,
Rub. Quid in querelas pigra decurrit dies?
 Molire fraudes tempori, regem pete.
On. Regem euocaui, solus ut solum alloquar.
Rub. Furiale virus euibra; emissam styge
 Agas Megaram; suscita odiorum faces;
 Fratres, Nepotes, regiam, mundum crema.
On. Vincam Megaras, odia tartarcis adhuc
 Ignota furijs moliar; texam dolos
 Quos nulla finxit scena, vel Pindi furor.

S C E-

S C E N A O C T A V A.

Onias. Rex.

On. **O** Ptata fratris lumina, & regis simul
Adoro frontem. Quicquid hoc tandē mei
E mortis vmbra remeat, est donum tuum,
Tuisque supplex obteri plantis petit.

Rex. Assurge frater; fare quid monstri geras :
Custode cinctus arbitros arcet locus.

On. Nefanda fabor, turpia, horrenda, impia,
Et quæ reluctans lingua detrectat loqui.
Tuus amor in te perfidas vrget manus,
Fratri triumphos extruit, eadem Tibi;
Hæc lux beatam regiæ obtendens diem,
Tibi in supremam, ni canes, noctem occidet;

Rex. Heu quos nefastus augur obgannis metus !

On. Fratri fidelis præcino instructos dolos,
Nosces Oniam, frater, & quales alant
Mea corda flammæ ; fraudis, an amoris calor
In hos timores exprimat linguæ sonum;
Res voluitur atrox, effera, haud larvas cano;
Tua nex paratur, & mea, (horresco loqui)
Mea hæc vocatur impium ad vulnus manus;
Regnique pars, facinoris in partem datur.

Rex. Quis fraudis auctor, quis locus, tempus, modus ?

On. Heu vox hebescit : retrahit linguam pudor;
Est, est profundum; verba tua cogit salus.
Tuum cruorem sugere, vt regnum vnico
Absumat haustu, gurgis immanis cupit

B

Cun.

Cunctasque ad hoc pertentat impatiens vias.
 At quis? (quid hæres? improbū horrorem excute
 Vox tui pida) heu quem maxime reris tuum,
 Et pænè temet alterum efflictim peris,
 Antigonus in tua vulnera Antigonus parat,
 Acuitque ferrum; cæde fumantem tua
 Ardet subire regiam, vt totam occupet.
 Hæc est triumphī meta; Victoris labor
 Hic est supremus: arma fraterna nece
 Respersa tandem ponet Antigoni manus.
 Peruertere facinus, inque sceleratum caput
 Iam iam trifulcas euibra Numen faces.

Rex. Vel somnias, vel arte compingis tua
 Figmenta sceleris; vlla ne in fratrem cadat
 Vt tenuis vmbra labis, aut noxæ color?

On. „ Nexus amoris, Iura, naturam, fidem,
 „ Fratres, parentes, quicquid est sancti, ac pij
 „ Libido regni tabida absomit lue.
 Quate Manasses nuper obsedit prece
 Quo mea leuares vincula? an temere? an mei
 Rere hoc peractum gratia? ad funus tuum
 Præoptor, heu me perditum! & turri extrahor
 Quod credar in te rabida tot pressus malis
 Odia medullis alere, nec quidquam efferus
 Ardentius sitire, quam cædem tuam.
 Mea probra cogor eloqui. Sat sum necens,
 Quod credar esse posse, iam scelere impior
 Ad quod minister seligor. Semper meum
 Fuit hoc, vt insons viuerem, & credar nocens.

Rex. Aestu maligno fluctuo, huc illuc agor,
 Perspecta fratris indoles, virtus, fides,

Flam-

Flammisq̃ue semper mutuis crescens amor
 Crimen repellunt, crimen hinc dirè tonant
 Indicia fratris; alterum cogor miser
 Damnare fratrem : scelere fraterno appetor;
 Alteruter est, aut fratricida, aut proditor.

On. Sim proditor, sim fraudis horrendæ faber
 Sim fratricida, sim nouum mundi nefas,
 Ni tutè fratris scelera contrectes manu.
 Vtinam timorū spectra, & vmbrarū minas
 Anceps mouerem ! certa, nil dubium fero;
 Satin Naboti, cuncta cui pandis tuæ
 Arcana mentis, pura tibi candet fides ?

Rex. Intacta candet, nec ferè labis capax.

On. Nabotus ergo, quam times in me fidem,
 Timore soluet; adeat Antigonom mea
 Instruatus arte; spondeat cæcas fores
 Ad tua reclusas funera. & quantum potest,
 In te rebellem pectoris motum exprimat.
 Sum proditor, ni perfidi fratris scelus
 Tuus Nabotus ore ab impuro bibet.
 Adhuc Oniam voce suspensa times ?
 Disquire tute pestis occultæ caput,
 Agnosce fratres, & quid intersit vide
 Fictos amores inter, & veram fidem.

Rex. Stat experiri; longa non serpit via
 Qua crimen atrox certa deprendat fides.

*Aperti maris species videbatur, quæ cum Argonautis
 navis Argos præmia deferrebat pro tertia, & se-
 cunda classe. His distributis ab ipsis
 Argonautis chorea ad reice-
 lebritatem age-
 batur.*

Gl. **A** Ge iam prono labere ponto,
 Nobilis Argo,
 Tibi veliuolum
 Lata serenat Thetis argentum

Arg. En Carina ter beata
 Tenet optatam Palladis oram;
 Salve tellus fortunata;
 Tuba vocem da sonoram,
 Tuba clange concitata.
 En quæ deuehit Argos
 Præmia Sforziadæ puerilibus apta Palæstris

Gl. Iâ quos Grāmaticæ primos sibi legit Alumnos?

Lab. Hos dat tertia classis

Sol. Hos secunda
 Ad Sforziana Præmia.

Arg. At vos heroes Romanæ iustra Mineræ
 Agite, hîc festo celebrate choro.

ACTVS

ACTVS SECVNDVS.

SCENA PRIMA.

Rubenus, Manasses, Ioabus.

Rub. **A** Di Parentem concito veſtus gradu.

Io. Mandant parati fræna Curſores Equi.

Ma. Breuiora per Compendia vrgebo Viam.

Rub. Compelle Patrem : nulla vos figat mora.

„ Alit pericla lentus, extinguit celer.

Ma. Latus perurens calcar eſt Patris Salus.

Io. At Militum par nobile huc tendit gradum.

In altero ſat forma Tobix micat ;

Alter (Manaſſe cernin ?) Antigonum reſert.

Ma. Quantum Parentis obtinet ? qualiſ Color

Illudit oculos ? Patris hic formam gerit :

Io. Sed nil Paternum vilior præfert Chlamys

Iam quò fit ille propior, eò plus fit Parens.

Ma. Quid ceſſo ? quin iã brachia amplexũ ferunt ?

Optate Genitor.

S C E N A S E C V N D A .

Manasses, Antigonus.

Ant. **N**ate, pars melior mei.
 Carū ne pignus teneo? proh dulcis Quies
 Post tot Labores Martis? ò felix Parens
 Tandem cupito prolis amplexu fruor.

Ma. O clara Patris Lumina, ò frontis Lepor
 Vos intuo? vos haurio? hinc Vitæ nouas
 Auras resumo: Genitor haud vnus venis;
 Et te simul restituis, & me met mihi.
 Sed cur latentis More priuatus redis?

Ant. Fratris, tuique, Nate, me impatiens Moræ
 Amor videndi traxit; hinc faustum petam
 Omen triumpho: sed quid amplexus adhuc
 Fratris moramur? *Ma.* Siste, fraternos vetat
 Hæc hora Vultus. *Ant.* Fratris amplexum negas?

Ma. Securiores Seruo; nunc aliò, Pater,
 Inflecte curas, quò vocat fratris Salus.
 Adstat, Viamque pœnè iam Sonipes vorat,
 Quò te cierem rapidus, vt qualem modò
 Huc te reuexit aliquis è Cœlo fauor,
 Talis venires Veste sub falsa latens.

Ant. Quis turbo? quæ nos agitat, aut Spes, aut Metus?

Ma. Occulta fraudum semina, instructas Neces
 Tuum ad triumphum vix mea liber prece
 Tremens Onias conscius rerum monet,
 Seriemque fraudis iam tibi Arcanò canet.

Ant. Heu scæta nimbis regia Acolium Specus;
 Sinu

Sinu recondis, Oris & Rifu tegis:

Nullum ne solem prorsus innubem fines?

Ma. Ioabe, Oniam, citior hic adsit, mone.

Hic tute fraudis ordinem, & quidquid latet

Ab Ore fratris excipe, & certam para

Regno medelam, ne qua prorumpat lues.

SCENA TERTIA.

Onias, Antigonus.

Oni. **D**lle & frater, Genibus, haud Collo decet
Indigna tanto brachia amplexu dare.

Ant. Assurge, fratrem, fratris amplexu excipe.

Oni. Olent catenas brachia, & Turris situm;

Natura fratrem Regibus, Seruum dedit

Me Sors, & Artis inuidæ impostor potens.

Ant. Ni surgis, vna corruam; Regno parem

Te, frater, animus, Sanguis, & Virtus facit,

„ Sit Aula quamuis inuida, integritas tamen

„ Inusta falsis pulchrior claret Notis.

Oni. Pectus serenas, frater, exhilaras Diem;

Meisq; grata obliuia inspergis malis.

Ant. Hic te fouebit igne fraterno Sinus.

Sors vna vtrumque attollet, vtrumque opprimeret.

Oni. Fratri, ac Nepoti seruiam: quo vis rear

Regno potiri, aut frater, aut regnet Nepos.

At nos pericli poenè iam Vortex rapit,

Tuum est in ipso frangere exortu malum,

Primamque mox extinguere exitij luem.

Ant. Quis te periculo proximus terror quatit?

Oni.

Oni. Ingens; amoris quippe sub fucolatens :
 Quem summa Regis gratia, & flagrans amor
 In altum tollit, aula cui servit tremens,
 Fædumque regni sceptrum famulatum exhibent,
 Qui Rege maior pœnè regnantem regit,
 Nabotus (heu quis credat ?) in Regis necem
 Conspirat, inhiat, ardet; & toto furit
 Acheronte feruens, meque scelerata allicit
 In vota socium, voce, quo Regnum occupem,
 Re, quo per astum regerat in nostrum caput
 Scelus patratum; nosco bistrontis dolos,
 Et quid medullis ardeat, me non latet.

Ant. Hæc monstra profert aula, & has furias alit
 Quocumque peior tartaro ? has Regum fauor
 Hydras, Cerasas, Gorgonas, pestes fouet ?
 Hæc hæc Nabotus, Regis ardescens Amor ?
 Regis voluptas ? Regis & lux, & quies ?
 Et potuit ipse mentis obtutus ferox
 Signare amanti in pectore ad vulnus locum,
 Nec arsit ille obtutus ab amoris face.

Oni., Regnantium hæc in monstra degenerat fauor, O
 „ Commissa famulo Sceptrum, regnandi acrius
 „ Exasperant libidinem; quisquis semel
 „ Regnat minister, regnet vt Dominus, flagrat.
 „ Servit regendo, regna qui famulus regit,
 „ Servile regnum vota non saturat, famem,
 „ Rabiemque nutrit, sceptrum quo reddar sua,
 „ Soliumque seruo construit, regi rogam.

Ant. Sed quam scelestis proditor sperat viam
 Aperire votis ? quo dolo Regem peret ?

Oni. Me perfidus pertentat; in clades meas.

Pro-

Propensa Regis odia facundo vaser
 Colorat astu; me fremit nulla reum
 Noxæ vel umbra fratris inuidia opprimi:
 Ni forte peccem, quod nec ignauam gero
 Ad sceptræ dextram, quodque fraternam arguo
 Virtute maior, indolem, sic me biceps
 Hac palpat Arte; iamque fatalem monet
 Instare sortis munere oblatam diem,
 Ut cùm per Urbem scilicet ouantes ages
 Victor phalangas, militum promptam manum
 Ad omne facinus, arcis ad cæcas fores
 Sub nocte mittas, has per occultam viam
 Nabotus ipse ducet ad Regis torum.

Ant. In me Nabotus potuit hoc tantum nesa s
 Sperasse vecors? fratris vt sparsum traham
 Cruore syrma? fratris vt busto gradus
 Ad iura solij construam? hoc sperat icelus?
Oni. „Id quod placet speratur, & mentem allicit.
 „Quæ patimur ipsi, credimus cunctos pati:
 „Et nostra in alijs fingimus vota, vt lubet.
 De te tamen veretur, addubitat, timet,
 Sed non tamen desperat, & sperat mea
 Aliquid ab arte, nempe te ad Regnum allici
 „Nostro susurro: posse nec sceptrum putat
 „Offerri, idemque respui quo vis licet
 Venale scelere; sperat hinc facile in sua
 „Te pertrahendum vota; lux regni vnica
 „Rationis omnes illico extinguit faces.
 Hinc maioris in te machinæ insultum expedit,
 Cui me ministrum subrogat fraudis faber:
 Nempe vt paratam mentiar eadem tibi

Ab

Ab Rege, quippe pondus inuidiæ graue
Partumque per te nobilis palmæ decus,
Plaususque non ferente, sic iustum trahi
Posse in furorem sensa victoris putat.

Quo par pari præoccupes cautus scelus.

Ant. Hæc, hæc, lanista mente furiali coquit?

Et patitur æther, & solum suffert onus?

Oni. Non hic Nabotus sistit: haud vno est Satur

Fratris cruore; sanguinem alterius sitit;

Tua quippe adurgens fata in insidijs parat

Locare quidquid regium cingit latus

Qua Turris ardeat tramite angusto viam;

Et falsa Regis iussa mentitus dabit.

Vt dum per arctos callis am fractus redis

In castra, telis obrutus Regis cadas.

Ant. Quas iste pestes? quam luem? quantam stygem

Eruat Orcus? frater; heu frater nimis

Deluse, tales educas angues sinu,

Qui tua, tuæque viscera arrodant domus?

Tigres, Leones, Aphricæ immites feræ

Potius vocandæ in Regias, quàm hominum genus

Sui met expers, proditor, & hostis sui.

Sed quid querelis agimur? ad Regem doli

Fluxit ne quidquam? *Oni.* Penitus occultum latet.

Ant. Quin ergo Regi detegis? *Oni.* Claudam, occultâ.

Ant. Regi infidelis? *Oni.* Seruo sic Regi fidem.

Ant. Celando fraudes? *Oni.* Celo quò certo queat

Spectare visu, quid quid exuperat fidem.

Si pando fraude, fraudem compactam mea

Putabit ille fabulam: horrendum scelus;

Immane, vix credibile, perplexum, arduum.

Nullis

Nullis probatum testibus, signis, notis;
 Figmenta credet Rex, & extructam dolo
 Linguae inuidentis machinam, atque astu malo,
 Ut innocens Nabotus euersus ruat.

Quid? quod, vel ipsa veritas formam geret
 Mendacis, eo quod ore promatur meo.

Voluetur in mea crimina Naboti scelus,
 Pretiumque apertæ fraudis exitium feram.

Ant. Hoc ergo telo proditor quam mox cadat.

Oni. Sit ille quamuis proditor, Regi tamen
 Est innocens, est impotens fraudis malæ.

Vna explicandæ panditur fraudi via

„ Si fraude agentem fraude captemus pari.

„ Hæc namque pæna in perfidum iustè expetat,

„ Ut quos tetendit, primus in casses cadat.

Ant. „ Delere tabem Regiæ qua vis decet
 Vel vi, vel arte; fare qua possit via

Cæcis ab umbris extrahi in lucem dolus?

Oni. Adi Nabotum frater, & temet tege.

In Regis odia concitum, atque ira tumens

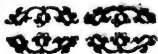
Assume pectus, questibus, probris, minis

Discerpe Regis liuidi indignos modos.

Ad Regna pronos finge conatus, Deum

Iuro; Naboti viscera in lucem trahes.

Ant. At Rex adest. *Oni.* Secede, rem melius loquar,

S C E N A Q V A R T A.

Rex. Nabotus.

Rex. **S**I tua, Nabote, semper obsequij tenax
In me, meosque perstitit in vsus fides,
Nunc ardua ad molimina hoc tempus vocat.

Nab. Te spirat vnum quidquid hic spirat mei,
Tua iussa pronus audio, & fidus sequor.

Rex. Qua perfidus proserpat Antigonus via
Ad sceptrum solymæ sanguini insultans meo
Submurmuravit frater; attonita modò
Aure horruisti facinus immane, impium.
Sed horror ipse sceleris aduerso sibi
Nisus repugnat: poterat in partem sui
Sæuire frater? tantus & amoris calor
Solui in furorem, solui in Eumenidum faces?
Sed quos Auernos horreat Sceptrum petens
Amens cupido? potuit in sadam stygem
Traxisse cælum; posse non peius dolet,
Ad sceptrum si spes vellicet. præstat tamen
Tentare fratris pectus, ut si quod fouet
Semen malignum, cauta prænoscat fides.
„ Ludenda fraus est fraude, secreto scelus
„ Ardore serpens scelere conficito iuuat
„ Tradere in apertum: qui dolum vitat dolo
„ Virtute fraudes resecat, haud fraudes serit.
In te mea salus vertitur: solus potes
Eruere sensa fratris, & virus latens.

Nab. Hic tibi sui met prodigus seruet cruor.

Rex. No

Rex. Nosco Nabotum: fraudis expediam modum.

Te Proditoris agere personam decet,
 Rebellis in me spiritus laruam cape;
 Assume frontem perfidam, linguam impiam,
 Os execrandum, quodque Auernalem lumen
 Exhalet, iras, odia, perfidiam vomat.
 Fratrem per aslum conueni, & quantum potes
 Age proditorem, deuoue hoc fratri caput,
 Hæc sceptrâ sponde, perque ceruices meas
 Ferro parandam prædoce ad Regnum viam.
 Aditus in arcem profer & cæcas fores,
 Viasque soli peruias Regi, & tibi
 Meum ad cubile, sibi relaxanda, & suis
 Per te dolosus peiera, vt iunctis simul
 Votis, & armis sceptrâ rapiatis mea.

Nab. Auertat æqui rector, & veri arbiter
 Auertat à me facinus; horresco tremens,
 Horresco iussa, tamque sacrilegas nequit
 Audere laruas animus; heu pectus labat,

„ Et muta refugit lingua; non patitur fides

„ Simulare fraudes, odia nec præfert amor.

Rex. Si casus vrget, odia, perfidiam, nefas,

„ Quascumque formas induit constans amor.

„ Mentita fraudem, quando sic fraudem cauet,

„ Fideliore fulget ornatu fides.

Nab. Me proditoris nomen, & fidam licet

Subire laruam? me ne fraternum tuo

Aptare ferrum gutturi? hortari dolos?

Tuæque cædis posse mentiri fabrum?

Rex. Inane cædis nomen, & fraudis paues

Figmenta fraude vacua; quæ sanctè, ac piè

Fides,

Fides, Amorque construant nisu pari?

Nab. „ Simulare fraudes horruit semper fides.

Rex. „ Scelus, ut caueret, sæpè mentitur fides.

Nab. „ Heu proditoris gerere personam pudet

Rex. „ Quo proditor prodatur, hæc gerere est decor

Nab. Non sim licet scelestus, at videar tamen

Rex. „ Præstat videri perfidum, ne Rex cadat.

Nab. Et polliceri dexteram ad Regis necem?

Rex. Et præcauere dexteram ad Regis necem

Nab. Horresco facinus *Rex.* Regis at cladè magis

Nab. Impos reluctor. *Rex.* Nostra te stimulet salus

Nab. Ad cuncta stimulator ausa, sed non ad scelus.

Rex. Quod imperare Dominus haud horret, sequi

Nec horreat minister; ad fictam necem

Mens languet, aret lingua, nec veram times?

Nostro minatur vertici, & cæcis later

Obductus umbris turbo; tu certa potes

Discutere nimbum luce prætendens scelus,

Et falsa cædis nomina ignauus tremis?

Nab. Veros timores incutis: turri erutum

Pauesco Oniam; liber hic nimbos dabit.

Rex. Erras. Onias turbinum signat minas,

Aperitque fraudes fratris, atque animum trucè.

Nab. Portenta, monstra, somnia, & spectra occinis.

Rex. „ Tamen timenda; conflagrât amoris calor?

„ Est liber ardor, est sui iuris potens,

„ Calefcit, alget, vertere se in odium potest;

Nec ipse fratrem damno, sed lento gradu

Suspicio cautam tentat ad crimen viam

Quam monstrat index sceleris; hanc solus potes

Inire fido tectus obiectu doli,

Ad

Ad mea paratam damna mentitus manum.

Sic senſa fratris fraude pernoſces pia

Nab. Hic ſerpit aliquid inſolens: iuſſu tuo

Aſſumo fraudem, perfidi fungar vice

Quò ſim fidelis; non vt interpres, mei

Cordis ſonabit lingua ſcleratos ſonos,

Sed vt miniſtra fidei, vt obſequij tenax.

SCENA QVINTA.

Nabotus, Antigonus.

Nab. **V**ictoris ora veneror, & dextram oſculor
Ad ſceptra natam: vertici aſpirat tuo

Corona ſolymæ; digna Ieſſæo Duce

Floreret in te gloria: ò qualis metus

Demaret hoſtem! quanta populorum quies?

Quæ fauſtitas attolleret cælo caput?

At quis per ora liuor, & qualis dolor

Oberrat oculis? quò prior fluxit lepor?

Hæc frons, triumphĩ gaudia, hic vultus præit?

Ant. Ah quid triumphĩ nomen infelix canis?

Palnam neſaſtam, triſte victoris decus,

Spolia, triumphos, lauream abijcio, execror.

Specioſa peſtis nomina, & blandum malum.

Nab. Quis tam ſerenum nimbus inſuſcat diem?

Ant. Inuidia Regis laudis impatiens meæ,

Meiſque palmis liuida in ſcenam vocat

Rurſum Thyeſtas: Ergo bellorum labor,

Ardorque vitæ prodigũ tandem redit

Meam in ruinam? pecco quod palmas gero,

C

Plau-

Plaususque mereor ? melior huc turpi fuga
 Actus referrem, quàm triumphator pedem ;
 At præstat hic filere. *Nab.* Quin præstat loqui:
 Antigone ruimus: stirpe cum tota cadent
 Iessæ Regna; frater in solio sedet
 Regnantis vmbra; vitia dant leges; fauor
 Sordes, Libido, Vis, furor populos regunt:
 In me serenum parcius lumen vibrat
 Aristobulus, sapius toruum iacit,
 Dum recta monstro; perdita, effrænis ruit
 In peius Aula, quidquid est tandem sacri,
 Quidquid profani, regio seruit probro .
 In te recumbit Regiæ afflictæ Salus,
 Ni tu labantem fulcias, vna opprimeret
 Omnes Ruina, teque cum prole obteret.

Ant. Liuore fratris impetor, non se capit
 Inuidia, tota fratris in stragem effluit,
 Et sub triumpho subdola attollit rogam.
 Si quid patrandum, callidè, & cautè, & citò
 „ Totum patrandum est. Ausa frigescunt Mora,
 „ Et lenta recidunt sæpè in auctoris caput.
 Nabote si quid nostra te pupugit Salus,
 Nunc acrius perurat, obsequium, fidem
 Si quis proposcit vsus, hæc poscit dies.

Nab. Hos quidquid artus animat, addictum tuis
 Se nutibus prosternit, & iussis vouet.

Ant. Fidem obligemus dextera, & par ambiat
 Vtrumque calus, vna fors iungat duos.

Nab. Dextram, cruorem, spiritum, nemet cape.

Ant. Regno, saluri publicæ, nobis, Deo
 Vna est litandum victima. *Nab.* Regis nece;
 „ Nulla

„ Nulla est medela ignauia, absumi decet.

„ Et cum maligna corripit Regem lues,

„ Vna est medela Regia, Regis cruor.

Ant. Quid ergo, aperto Marte, an occulto dolo

Putas agendum satius? *Nab.* Occultè reor;

„ Aperta vis vi frangitur, vincit latens;

Ant. Qua Reris arte posse nos voto frui?

Nab. Claustris reclusis, militum fultus globo

Intrabis arcem me Duce, hinc teq̃a via

Adicubile Regium, & monstrum ferum

Cauea sub ipsa Patriæ. & Regno immola,

Aderit Onias frater, & proles tua

Aderit Manasses. Sceptra Iessæ domus

Plaudente mundo regia attolles manu.

Purgabis Aulam. Viperas, fucos, striges

Mittes ad Orcum; iura, pietatem, fidem

Dauidis hæres luce perfundes noua,

Ant. Te digna promissis ausa, nec segnis sequar.

Hoc si Nabote sospitet votum Deus,

Tu lora solymæ, sceptræ tu mecum geres,

Vterque partes expleat cautus suas.

Bellona curru, & Gregorianis Draconibus ve-
ta præmia pro prima Classe deportabat, & s-
que distributis à Bellona Comitibus
Pyrrhicum prælium saltu, &
ensum collisione ce-
lebrabatur.

Bell. **G** Regorianis veſta Draconibus,
 Bellona gentis Sfortiæ,
 Et ſopēs, & patrona
 Adſum Sforziadæ præmia deferens
 Me Sforziorum gloriæ,
 Me Palladis Panegyri
 Servire decet famulante choro

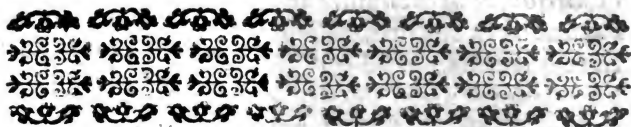
Lab. & Sol. Hos prima legit claffis ephebos
 Age iam tanto digna theatro
 Porrigē dextram primana cohors

Bell. Plaudite vos etiam Comites ad conſona
 rhytmo
 Præmia, concordēs gladios, plantasque mo-
 uentes.

ACTVS

ACTVS TERTIVS.

SCENA PRIMA.

Rex, Onias, Nabotus.

Rex. **A** Biste, cunctos arceas custos procul,
Præter Nabotû. Frater accedas comes.

On. Emersa ab umbris veritas tollet caput,
Et explicabit aureum frontis iubar
,, Potest tenebris opprimi, extingui haud potest
Sed hinc Nabotum conspicio; frontis tenor
Infausta præfert; turbines horror notat.

Rex. Effare fratris scelera, quæ vultu geris.

Nab. Horresco; vellem totus in primum Chaos
Prius abiisse, quàm nefandas auribus
Hausisse voces, me ne sacrilegos sonos
Mutire posse? refuga per fauces retro
Se vox reflexit, tota in horrorem fluit.

Rex. ,, Fidelis horror crimen, haud voces timer
Expone fratrem, voce sic fraudem domas.

Nab. Tua veneratus iussa ad Antigonom aduolo.
Ad tua paratam damna polliceor manum.
Errabat illi turbido in vultu furor

Liuorque, & atra lumina ardebant lue.
 Facundus in tua probra truculentas iacit
 In te querelas, perfidum, ignauum, sua
 Turpe inuidentem decora, te frendens vocat.
 Indulsi & ipse questibus, pestem meram
 Ex ore vomui, quo medullis abditam
 Pestem cierem fratris. Exciui. Heu pudor!
 In tua scelestas funera (horresco miser)
 Dextras vouemus; spondeo tempus, locum,
 Aditusque ad atrox peruios furtim nefas.

Rex. Hæc frater ? has exarsit in flammis amor ?

Meum helluari sanguinem vultur caput ?

Heu quem cerastam nutrij ? quantam sinu

Foui Megaram ? semper ut quiddam mei

Respexi, amaui; quidquid in fratrem queat

Amor flagrare, clara in Antigonum face

Semper flagrauit. Iura num solus dedi ?

Dedit supra me frater, & totum parat

Calcere solium cœde respersum mea ?

Heu quale rerum iura peruasit nefas ?

On. „ Cum degener natura peruertit vices,

„ Hæc monstra gignit, odia, perniciem, necesse

„ Refert amori, sola quo sceptrum gerat

„ Fratres, parentes, patriam in præceptis agat.

Nab. „ Turget rebelli spiritus; & quando semel

„ Corruptur amor, pessimam in tabem migrat.

Rex. Abominande frater ! heu fratrem voco

Orci colubrum ? scelere concretum caput,

Fraudum vorago sanguinem fratris sitis ?

Ferrumque in hæc præcordia exacuis latro ?

Meum ut cadauer fiat ad solium gradus ?

Hæc

Hæc patior, & non ardeo? & spirans adhuc
 Fratr̃is cruorem panẽ iam fugit Draco?
 Cadat, solumque mordeat; noster quoque
 Scit proditus amor feruere odiorum rogo,
 Pereat; Erymnes saturẽt impurus cruor
 Odiumque Cali pereat, & Mundi pudor.
 Templum verendum restor, & legis sacra,
 Non nisi cadente sol hic Antigono occidet.

S C E N A S E C V N D A.

Antigonus, Hircannus, Manasses, Ioab.

Ant. **H** Eu frater, heu quo volueris fato miser?
 Fidis Naboto? pestilens hauris malum,

Virusque per tua viscera excutrens amas.

Adhuc per aures tristis Harpiæ strepit

Murmur nefandum Regis excidium traci

Spirantis ore. Proh scelus! pandit fores

Cæcas in arcem, perquẽ secretas vias

Ad Regium conclaue se spondet ducem,

Et execrandam dextram ad vulnus vouet.

Hirc. Hic vnus omnem fraudis excedit modum,

Ad vota Regis flectit ingenium, manum,

Protheusque versipellis in formas abit,

Et sensa Regi consona, & Regis quasi

Reciprocare spiritum affectat Sinon,

Man. „ Incredulus reieciat vt falsas amor

„ Fraudes amici, vertit in laudes Probra

Ant. Sed quid querelis insequor vanis scelus?

„ Regi Nabotum detegam. Serpens malum

„ Vires latendo contrahit, languet patens.

Ma. Ah parce, nati audaciæ ignosce, o pater,
 Reflecte gressus: officit hic ardor sibi,
 Et quam paras extinguere accendes facem:
 Hæc in Naboto crimina, inuidiæ dolos
 Rex credet, & figmentâ pellacis stygis.

Io. Tàm fidi Achatis, gratia, obsequium, fides

„ Criminibus aures obstruunt, formas amor

„ Sontes refellit, semper insontes amat.

Ant. Fratri negabit frater, & pro se fidem?

Ma. Non fraude agentem, fraude te captû arguet.

Ant. Audita referam: *Ma.* Nempe laruatû scelus.

Ant. Certè sibi cauebit. *Ma.* In cladem tuam.

Ant. Clades quis inferet? *Ma.* Ipse, què prodis reû,

Nabotus. *A.* opprimetur *Ma.* an prior opprimet?

Ant. In fraude iam deprensus? *Ma.* Hinc odio furès

In te reuoluet facinus *Ant.* In me non cadet

Suspicio fraudis *Ma.* Potius hæc in te cadet,

Quàm vel Nabotum tangat, vbi fraudes suas

Per te retestas sentiet, quales ferox

Succendet iras? odia quas furias agent?

Io. Sensus, medullas, viscera, & torum occupat

Regem scelestus; omnium ignarus potest

Excideret, si præsciscat, excidium dabit.

Ant. Hæc ergo vindex eluat sordes manus.

Hirc. Iustus furor te stimulat, at præceps nimis.

Ant. Præcipitat ille funera, & somnos traham?

Hirc. At Regis in te grauior exurget furor.

Ant. Quod aspidem discerpserim è fratris sinu

Hirc. Quod carius discerpseris vita caput.

Ant. Horrenda noscet crimina, atque extra metum

Hirc. Si-

Hirc. Simulata credet crimina & vanos metus

An. Fratrem ne damnet? *Hir.* Nepe quod fratre infcio
Regni reuellat cardinem. *Ant.* Instabat scelus.

Hirc. Cur non apertum fratri? *Ant.* Ut abrumpam moras,

Hirc. Ut innocentem causa & indicta opprimas.

At ecce Onias, inde consilium cape.

S C E N A T E R T I A.

Onias, Antigonus.

Ant. **A** Dhuc silendum? *On.* Regis alloquiū fuge.

Ant. Nobis Nabotus patuit. *On.* At non dum satis

„ Regi patebit: respuit noxas amor,

„ Fidemque tollit gratia; in cælum prius

Frater putabit posse detrudi nefas

Ant. Quid ergo nostram liber in stragem foret

Occultus hostis? *On.* Allice in casses feram,

Ut in tenaces inferat nexus caput.

Inditia aperta, certa meditata necis,

Crimenque luce clarius fratri reor

Esse ingerenda, quæ nec obfistens amor,

Nec obstinata gratia in dubium trahant,

Sed victa cedant: cum renitentem fidem

Auersus animus cogitur veris notis,

Signisque per vim subdere, o quantum labat!

Ant. Quæ nam Nabotus fraudis inditia exprimet?

On. Quæ nullus umbra turbet incerta vapor.

Ant. Sagacis animi prompta consilia explica,

Oni. „ Fraus fraude capitur, scelere vincitur scelus.

Adi Nabotum rursus, & rursus cape

Fron-

Frontem priorem; lingua fraternam necem
 Trucius recantet, sed repentinam simul
 Prætexe causam, castra quòd ruptis moris
 Tibi sint petenda citius; hinc secum amplius
 Haud posse certos figere facinori modos,
 „ Et grandia error sæpè deludit leuis,
 „ Magnamquè paruus machinam sistit lapis.
 Ergo vt facinori certius figas pedem,
 Deposce claues arcis, & totam rei
 Summam gerendæ breuiter occultis pete
 Ab eo notatam litteris: Atque hæc tuo
 Furtim Manassi tradat, vt cunctos latens
 Ad te citatis deferat proles equis.

Ant. Catus timebit litteras testes doli.

„ Non seruat aura perfidæ linguæ sonos,
 „ At seruat index Pagina: & forsan meam
 Hinc arguet sibi perfidam linguam improbus.

Oni. Tibi iam profundæ mentis expandit sinum,
 Et tam nefanda promit, & se se in tuam
 Laxis habenis non dabit totum fidem?
 Sceptra hic anhelat ebrius; quidquid putes
 Fauere votis, impetu effræni dabit.
 Quòd si recuset credere papyro dolum,
 Quid obfuit tentasse? tendemus plagas
 Fallaciores beluæ; quòd si annuat,
 Ipsæ loquentur litteræ, & claues scelus.

Ant. In tua reuoluor monita, nec tempus teram.

S C E.

S C E N A Q V A R T A.

Onias. Rubenus.

Rub. **F** Austo, an sinistro pellitur vento ratis?
Oni. Vltro in Charybdim perduto cursu ruit.

Dolo Nabotum necere ignauus purat,
 Sibique texit compedes. Natum, ac patrem
 Abripiet idem turbo; sed Regem simul
 Rapiet maligno vortice Antigonu cruor;
 Regnabimus Rubene. Sed Princeps adest.

S C E N A Q V I N T A.

Rex. Nabotus. Onias.

Rex. **P** Ellor, repellor, distrahor. Fratris dolus
 Hinc stimulat irā vindicē, hinc palma ferox,
 Ducisque studijs militum additus fauor
 Iram coercent; timeo ne fratris cruor
 Odia, furores, arma populorum ciat.

On. Timestimenda frater; oppressum, obrutum
 Liure nostro miles Antigonum fremer,
 Sed auctor ipse fraudis abstergit metum,
 Dum se patentis criminis prodit reum.

Rex. Rē pande Frater, *On.* Regredi ad castra ocus
 Frater repente cogitur, sed ne scelus
 Hinc protrahatur, arcis arcanam peter
 Clauim à Naboto, tempori vt fraudem expleat
 Quin litteris concredita Naboti manu

Modum

Modum, ordinemque sceleris, & summam rei
 Efflagitabit, antequam phæbus cadat,
 Hæc ad parentem natus excipiens feret.

Nab. Quis tam nocenti peste Cocytus fluat?

On. Hæc signa crimen impium mox per viam
 Deprensa prodent: publica senatus fides
 Oculata fontem publicam in lucem extrahet,
 Populique iussu proditor pænas luet.

Nab. At me innocentem fraudis alienæ color
 Fædabit, & Chyrogapho assertum meo,
 Arcisque clauæ prodita inuoluet scelus.

En sanguis hic, hoc pectus, hic vitæ calor
 Tua sunt, resoluæ, dissipa, absume, obtere,
 At sordis expers, criminis purus, fide
 Intaminata redigar ad primum nihil,
 Simulasse fraudem voce tua iussit salus,

„ Sed fraus in auras soluitur, dum vox perit,

„ Commissa scripto perstat, & testes sui

„ semper loquaces seruat auctoris notas

Rex. Ecquis ministri vertat in probrum fidem?

Regnum, cruorem, memet, absumam prius

Quàm tua, Nabote, obsequia fædari sinam.

Præibo fraudem: sceleris horrendas notas

Hac ipse scribam dextera; & quantum queant

Imperia Regum stringere, obstringam tuam

Fidem, caputque, nostra, vt expressum manu

Fraudis tenorem, dextera exscribas tua,

Tuique signes annuli inpressa nota.

On. Secede Rex. Antigonus huc gressum mouet;

Rex. Versa hic Nabote machinam, est audax amor.

S C E N A S E X T A.

Antigonus, Nabotus. Manass.

Ant. **T**E mihi secundus obuiam hic offert Deus.
Me castra reuocant; miles haud patitur
moram,

Et perfidas hic horreo fratris manus
Ne me repente callidus inermem opprimat.
Præuertar ipse facinus: est extra scelus
Scelera in scelestum vertere, & Carum polo
Regnum leuate tabe dominantis stygis.

Nab. Pectus paratum porrigo, vlticem manum
Regni ad leuamen, & tuæ columen domus.

Ant. At ne qua vitiet lenta molimen mora,
Tu qui propinquus Regiæ obseruas vices
Momenta vocis consona expendens cape,
Fidæque crede paginæ arcanis Notis.
Illam tuo clausam annulo, & clauēs simul
Arcis Manassi trade, qui veſtus Noto
Ad me lacerna teſtus ignota gerat.

Nab. Heu si malignam pagina in lucem effluat!

Ant. Non illa plures, quàm tuos, nati, & meos.
Subibit oculos, & tuum, & nati, & meum
Damnaret illa prodita in lucem caput.

Me tempus angit, aduolo. *Nab.* Felix abi,
Auiusque faustis; quidquid exposcis, dabo.

Ma. Te castra poscunt genitor, & geminant preces.
Par est adire. *Ant.* Pergo. Tu patris vicem
Subi; Naboti iussa festinus cape.

Nab. Abi,

Nab. Abi, Manasses paginam, & clauēs feret.

S C E N A S E P T I M A.

Antigonus, Onias.

Oni. **Q** Vò cardo sceleris vertitur? *Ant.* Regis
necem

Amens anhelat, proditor, quales sibi
Profusa Regum gratia heu pestes creat!

On. „ Hæc monstra Regum inertia, & languor parit

„ Et cum libido iura dat, regnat nefas.

„ Si sceptræ famulo seruiant, aulæ ruit

„ Inuersus ordo, vis cadit, virtus labat,

„ Et sulta vitijs probra sustollunt caput.

Ant. Fratrem ciebo, regis excutiam grauem

Acer veternum; sponse ni regnum sibi

Restituat ultor fraudis, & iuris sequax,

Arcana templi testor, hac ultor manu

Delebo tabem Regiæ, ad monstri necem

Hoc voueo ferrum, Rex inardescat, furat,

Ruat per omne facinus, abradam lueni

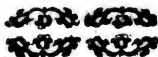
Quicumque tandem me furor cladis petar.

Oni. Generosa fratris sensa, virtutem, indolem

Recti tenacem miror; ò mentem, ò manum

Sceptri capaces! perge, quò virtus vocat,

Tuus ego liber, victus, hanc vitam traham.

S C E

SCENA OCTAVA.

Antigonus, Senatus.

Sen. **S** Olymæ Senatus inclitum palmis ducem
Priuatus hic adorat, & pronus colit,

Ant. Agnosco amantis patriæ obsequia, & fidem
Paresque amor reddam, & obsequijs vices.
At quando vos huc fortis aduexit fauor
Enorme crimen, quodque vix animus capit
Vestrum ad Senatum deferam; at constans prius
Silentium spondete, quam claras notas
Testes nefandi sceleris adducam, Patres.

Sen. Aures patentes, vocis occlusas vias
Vouemus omnes; audiat votum Deus

Ant. Nabotus aulæ rector, & præses fori,
Regisque mens, & dextera in Regis caput
Exacuit enssem proditor: ad atrox scelus
Me stimulat amens, & mihi fratris nece
Syrma impiatum spondet, atque offert manum

Sen. Incredulus rebellat, & retro labat
Proteruus animus, vocis at pondus tuæ
Ad se reflectit penitus inuitam fidem.

Ant. Dicto fidem recuso; nec tantum arrogo
Nisi clara nulli obnoxia errori, aut dolo
Inditia rem loquentia adducam breui
Scriptas Naboti dextera ad eadem notas,
Arcisque claues traditas, quæ mox Patres,
Spectanda vestræ Curia natus dabit.
Tunc ante Regis ora dispansis dolis

Vestrum

Vestrum tribunal calculum iustum feret.

SCENA NONA.

Rex, Manass. Hircanus, Onias.

Rex. **A** H perduellis patriæ, Regis, Dei,
 Omnisque iuris proditor nostram foues
 Sub veste eadem ? prome ferales notas.
 Spectet pudore decolor solis nitor
 Opprobria nostri sanguinis. Quinam geris,
 Hæc fraudis arma perfide ad Regis necem ?

Ma. Fraudes Naboti vindicem ad patrem gero.

Rex. Meam ad ruinam peruios vsus geris,
 Meaque stragis ordinem, seriem, modum
 Præsignat isthæc pagina, hæc iussu meo
 Ut vos inescant, fida rescriptis manus.
 Iam fraus tenetur, crimen in aperto flagrat.
 Fraudum vorago, gurgis, & pœdor stygis,
 Infame terræ pondus, & mundi pudor
 Has machinas in patrui, in Regis caput
 Versas nefande ? noster has artes amor,
 Hos te furores docuit, hæc odia, has neces?
 Meum hunc cruorem, perfide calentem tui
 Amore semper ore Tantaleo sitis ?

Et quò vores mea regna, me primum voras ?

Ma. Te falsa veri forma, te fraudis color
 Deludit, & nos opprimit; Quidquid vides,
 Artes amoris, fidei, & obsequij vides
 Quæ tibi Nabotum detegant. Testor Dei
 Lumen fidele, fallere, & falli inscium,

Claues

Claues, notaſquè fraudis intextæ indices
 Petiſſe patrem, ſcleris vt aperti reum
 Tibi, Rex, Nabotum proderet: nam quod nefas
 Naboto inuſtum frangeret amoreſtuos,
 Ni Sole clarius ardeat? certo niſi
 Horrore viſum pungat, & taſtu manum?

Rex. Orci vapores impio eructas ſinu,
 Spargiſquè noctem clara qua ſulget dies,
 Detecta nullus auſa ſucabit color;
 Speras dolosa poſſe nos larua capi!
 Manu fateris crimen, & lingua negas?
 Et cui cruorem ſugere per iſtus nequis,
 Differs paratam blandus impoſitor necem?
 Voluentur in vos crimina. Maſſis cruor
 Mei cruoris Saturer Antigono ſitim.
 Confodite Monſtrum. ſpiritum indignum expuat
 Vultur cruentus, prolis abſciſſum caput
 Claues, notaſq. meliùs ad patrem geret.

Ma. Inſons, libensque patrui inſſu occidam.

Rex. Nocens, & ipſo in ſcelere deprenſus cades.

Ma. Laruata ſcelere ſancta damnatur fides.

Rex. Tam ſancta ſedas nomina, & non dum cadis?

Ma. Pieratis almæ viſtima occumbam Deo.

Rex. Impura fraudis viſtima occumbes ſtygi.

Ma. Non mea me premit fraus, mea pietas leuat.

Rex. Tua nempe pietas, Patrum, ac Regem fodit.

Ma. Colit, veretur. *Rex.* Pagina & clauis dolo.

Ma. Quas dat Naborus *Rex.* quas gerit natus Patri.

Ma. Fraudem vt reuincat *Rex.* Potiùs vt fraudem
 expleat.

Ma. Heu Rex amorem fratris in fraudem trahis.

D

Rex. Hæc

Rex. Hæc probra torpens audio. ! hoc ferro viam
Pandam cruori, perfidæ voci obstruam.

Ma. Sancte profusus loquitur æternum cruor.

Hir. Compesce ferrum, Genitor, & plenam tui

Mentem resume. Sit licet iustus dolor,

Sit æqua vindex ira, sit certæ reus

Fraudis Manasses, debitam fontis moram

„ Ius omne poseit, primus obtutus nequit.

„ Subire causæ viscera, internos sinus,

„ Verasque latebras sola scrutatur mora.

Vitam Nepotis recole flagrantem tui

Amore semper. Patrum, an potius Patrem ?

Te semper ille coluit; an poteris semel

Notasse Patti, quàm tibi hærentem magis ?

Et quò repente totus effluxit prior.

Tuus Manasses ? vnde profuxit nouus,

Scelestus, atrox, impius, Auerno tumens &

Si scelera clamant pagina, & clavis, scelus

Negant Manassis indoles, virtus, amor

Vtrinque voces excipe, & prudens fides

Vtrinque nutet, cautior donec mora

Abstrusa veri pondera vtrinque cruens,

Aut innocentem soluat, aut damnet reum.

Tandem obsecranti supplicis nati Parens,

Concede amori, carcer vt clausum reum

Aut ad securim seruet, aut reddat sibi.

Rex. Frænemus iras. Ius, amor, nati preces

Moras merentur. Intimo turris siu

Conclude rutò Frater, & serua reum.

Gloria

*Gloria cum Labore, ac Solertia Dryadas deduce-
bat cum præmijs pro Classe Humanitatis,
post quorum distributionem, euocati à
Nymphis sex Leones ad ryth-
mum ferino more sal-
tabant.*

Gl. **H** Vc ego Sylvarū Dryadas, dominaſq; ferarū
Exciui ad noſtræ Palladis obſequium
Lab. Huc agite ò Dryades, calathis deferre decoris
Præmia Sforziadæ quæ munificentia donat.
Gl. At vos egregias quos format Pallas ad artes
Humanitatis nomine nobiles
Surgite ſælices ad præmia tendite dextras.
Vos quoque ò Nymphæ nemoris potentes
Huc Sforziorum ſtemmate nobiles
Euocate Leones
Ad ſonum doctos agitare ſaltus.

ACTVS QVARTVS,

SCENA PRIMA.

Rubenus, Onias.

Rub. **E** Rgo Manassem liberum in lucē extrahes,
Vt Regis in te rabidus erumpat furor?

Moliris audax facinus, & præceps nimis;

Plenamque turbis aleam extremam iacis.

On. Labatur æther, astra præcipitent, ruat

Si quid per astra regnat, vt tanta opprimat

Ruina fratres; quæro violentum malum,

„ Præceps, & atrox; fulmen aut nunquam ferit,

„ Aut de repente: contrahit cunctas simul

„ Vires nocendi quod repentinum nocet.

Regis furores asperat liber nepos?

Exasperet; procella in Antigonum cadet.

Rub. Inte Manassis vincla laxantem cadet.

On. DiffRACTA per vim mentiar fratris manu:

Furrim occupatam turbine armorum querar;

Euerfa regni iura, fas omne obrutum.

Anso rebelli, Regis imperia, & minas

Delusa, conculcata vefanis modis,

Rup.

Ruptisque claustris erutum è vinclis reum;
 Et hæc, & his peiora in Antigoni caput
 Oestro citatus congeram; Eumenidum faces
 Subdam furori fratris, & totam stygem.

Rub. Se fraude captum sentiet: clam non strepit
 Mars, nec per Urbem tacita grassatur phalanx,
 Fraus ipsa se se reteget; & Regis furor
 Delusus heù quæ fulmina, & quantus dabit?

Oni. „ Prius occupanti Principis prona est fides,
 „ Et concitatus lenta non patitur furor,
 „ Præceps & impos fulmina, & strages vibrat.

Rub. Quid si Manasses libero Cælo fruens
 Ate solutum sponte se Regi canat,
 Non patris armis? vincula heù neq̃is tibi.

Oni. Neq̃o coronas, ille vix liber Patrem,
 Non Regis iras, nec suas clades peret.
 Sed hic adest Senatus; ad turrim aduolo.

S C E N A S E C U N D A.

Senatores.

1. Sen. **I**nter salebras voluimur. Regis fauor
 Causam Naboti fulciet. Ius, & fides
 Poscunt seueros iudices: vortex rapax
 Nos hinc, & inde sorbet: aut Rex, aut fides
 Lædetur in Naboto, & vtrumque horreo,
 Sed integrum ius perster, aut nostram trahat
 Secum ruinam, iura si vincat, fauor.

Secundus. Adhuc latèbris abditum crimen later;
 Non dum Naboti syngrapham, & testes doli

Claues tenemus arcis: Antigoni penes
Vocem susurrus sceleris arcanus sterit.

Primus. Cura est Manassis, indices fraudis notas,
Arcisque claues à Naboto creditas
Nostrium ad Senatum sistere: ac forsan sibi
Cauens Nabotus abnuat tantum nefas
Scripto loquaci fidere, horremus magis
Re prosequi, quam mente moliri scelus.

Secundus. Ergo Manasses præferet causæ facem.

SCENA TERTIA.

Manasses, Hircanus, Ioabus,

Ma. **A** Dire patrem præstat? & eandem sequi
Cum patre sortem? vincula qui soluit iabet,
Urgetque Onias. *Ioab.* Conflagrat Regis furor,
Et sub dolofo cinere sopitus viget

Ma. Vix fulminatam Rege fremebundo necem
Mutare potui carcere, & vinclis modo,
Et peius iras Regis occurfu meo
Iam liber in mea damna violentas agam?

Hir. Regem, Patremue adire nunc tempus vetat.
Latere præstat, donec optatum iubar
Affundat alma veritas. Regis furor
Nondum resedit; vortices cæcos agit.
Si te parenti redditum è turris cauo
Noscat; paratum credat excidium sibi.
Animoque fixa semper hæc stabit fides.
Tibi sauebat carcer, & sensim patris
Mulcebat iras, liber è vinclis nouo

Hor.

Horrore refricas credulos Regis metus.

Ma. Soluor coactus: effero expulsus pedem
Instante Onia; vincla, qui peccat, timet;
Insonsamat. sui que custodes putat

Hir. Non frustra Onias tam repentino impetu
Tua vincla soluit. Aliquid hic ardor coquit.
Veteranus omnes artifex fraudes tenet.

Num te repentè liberat, vt in se trahat

Regnantis iram? Rabida proculcet feri
Edicta Regis, & suam cladem struat.

„ Vel tibi nocentem? nemo sibi gratis nocet,
Nec ille quidquam temerè, nec gratis mouet.

Prænosce Oniam tempori, & Oniam caue.

Ma. Certò est cauendus, quòdque mihi pectus noua
Infuscat vmbra, cerno mutatas vices:

Iam Rex Onia fudit, & nuper meis

Præfecit vnũ vinculis, quem vix modò

Nostris subactus precibus ex imo specu

Eduxit, ægrè lucis indulgens diem,

Ne quas, vel vna consuat technas die;

Ioab. At nunc fidelem rebus in summis sibi

Iungit ministrum, teque sub Onia fide

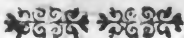
Regno rebellem creditum tutus locat,

„ Non hæc coheret; est sui semper tenax

„ Formido fraudis, facile nec cedit loco

„ Nisi magna rerum pondera omnino opprimant.

Hir. Secede, frater, publicam lucem caue.

SCENA QVARTA.

Rex. Onias.

Oni. **D**iffringe, Frater, amputa, auelle hoc caput
Nolens, volensq; semper, ac æquè nocens.

Horresce facinus, & meam, vel sit nocens,

Vel innocens, aut opprime, aut damna fidem;

Et hoc furorem sanguine extingue ocyùs.

Rex. Animos resume, surge, & horrorem excute,

„ Aduersa Regi promere fidelem decet.

On. Liber Manasses vincla deludit tua,

Rex. Liber Manasses? proh scelus! quenam potest
Per arcia turris claustra laxari via?

Oni. Quam nempè rapidus laxat armorum furor.

Rex. Appetimur armis? & rebellanti manu

Franguntur arces? iura regnantum impio

Violantur auro? quod scelus regnum occupat?

Diuinat animus, fate, quis tantum audeat?

On. Antigonus **Rex.** Heu nō vana præsensit metus.

Oni. Qualis lezna prole surrepta furens

In septa turris impetu immani ruit;

Pulsat, renellit castra, diffringit fores,

Quassatque postes, obuium quidquid suo

Obstat furori, sternit, allidit, premit,

Turrisque cunctos permeat victor sinus:

Vinclis Manassem liberum secum rapit

In castra, diris denonens Regis caput.

Fraterni amoris æstus his tandem potest

Feruere flammis? Hiccine est fidei nitor?

Hic

Hic fratris ardor, & tui plenus cruor ?

Rex. Dolosa Regum stemmata, infidum decus,
 Illecebra fraudis purpura, & cladis ferax
 Sceptri potestas siccine afflatu malo
 Fratrem in cerastam verticis ? partem mei
 Mihi met rebellem sentio . Regnet modò
 Dextram sinistra abscindet , atque oculum cruet
 Oculus, pedem pes vellet, vt solus regat.

Oni. I nunc, Oniam Regiæ pestem caue,
 Mortemque longam trahere viuentem iube
 Clausum perennis noctis horrore, ac situ.
 Tuos amores, Teque in Antigono loca:
 Hic regni habenas tractet, hic solus regat
 Ad bella martem, pronus Antigono ferat
 Tributa mundus, supplices tendat manus,
 Vnique voueat sanguinem, vires, opes.

Rex. Piget, pudetque me mei, at serò nimis :
 Sed vitio non sera delebit probum;
 Vincam Thyestas; ira quid vindex furat,
 Docebo fratres. Helluo cruoris mei
 Epulas amorì prodito dignas dabit.

Oni. Sed quid moramur ? facta, non questus iuuant.
 Tonat procella; pænè sacrilego strepunt
 Pulsata flatu classica; vndantes vias
 Specto furenti milite, & regni, & tui
 Auido cruoris; dum potes, cædem occupa;
 Fratris Mucroni fratris occurrat Mucro.

Rex. I, castra, frater, concito cursu père;
 Et perduellem, qua dolo, qua vi opprime.

Oni. Tutatur anguem roboris nostri fauor :
 Vis arma suscitabit in nostrum caput;

, Cum

„ Cùm dextra languet impositus, accedat dolus

Rex. Fraus ergo tendat retia, furores meos

Disimula; amores finge; me nolle amplius

Proferre fratris ore, & amplexu frui.

Proin vel ille ad regiam occultè aduolet,

Vel ipse furtim castra nocturnus petam.

On. Hærebit hamo præda, sed ne quid patrem

Turbent Manassis vincla, expertem doli

Credi Manassem mentiar; totum icelus

Cadere in Nabotum, teque proclivis nimis

Pudere fidei, factaque infecta experi;

Astuque blando penitè abradem metus.

SCENA QUINTA.

Rex, Hircanni, Manasses, Ioabus.

Rex. **V** Enena, tabem, pestilens quidquid nocet,
Heu nate, totus fratris heu spumat cruor

Antigonus in nos perfidas armat manus,

Per vim Manassem turris ex imo extrahit.

Ut uterque iam per castra violentus furit,

Ut nos uterque cæde properata opprimat.

Hir. Omitte questus genitor, & seda metus:

Isthæc Onias sompia impostor canit.

Rex. Visa, & peracta certus inspector refert.

Hir. Nec visa, nec peracta; sed nugas meras.

Rex. Aut ludis, aut deluderis. *Hir.* Neutrum Pater,

Ipsè ipse Onias turris expandit fores,

Ipsè, & Manassem soluit in nitum, & tua

Vincla reuerentem. *Rex.* Vincla ridentem mea

Per

Per vim, per arma rapuit Antigonus reum.

Hir. Narras Oniæ fabulam; explora, aduoca
 Testes fideles: vis, & armorum fragor
 Latere nescit; fida custodum cohors
 Turrisque præses facta, & infecta explicent.
 Quin & Manasses hic adest; pronus tuos
 Pedes fatigat, & tuam implorat fidem.

Rex. Adest Manasses? *Hir.* Concita huc frater gradū;

Ma. Tua vincla supplex oro; subiectum tuis
 Me sterno plantis, obtere, & si sum nocens,
 Vibra secures; totus in vulnus rue.

Rex. Mea vincla, quæ vis abscidit? *Ma.* Oniæ manus;

Rex. An vis paterna? *Ma.* Nescius rerum pater
 Nec potuit hoc, nec voluit; *Rex.* Et potuit latro,
 Et voluit, & peregit: *Ma.* Ignarus, procul
 Absens peregit? *Rex.* Adfuit; sed nunc abest
 Moturus in me castra: *Ma.* Dum Regis pedes
 Proles adorat, prælia intentat pater?

Rex. Sopire Regem quæritis: *Ma.* Onias satis
 Fugat soporem. *Rex.* Non tamen vestras satis
 Artes cauemus. *Ma.* Nullus hic arti locus,
 Nullusque fraudi est aditus: oculos voca
 Testes, Cohortem, septaque turris tenet,
 Voca ministros, Præfides, victos, teos,
 Nosces Oniæ me reclamantem manu
 Vinculis solutum, simul & impulsus, ut patrem
 Præceps adirem, teque vitarem latens,
 Sed Iudicis non vitat aspectum innocens.

Rex. Lustrabo turris intima, & vera extraham

Hir. Heu quanta Onias implicat! *Ma.* Sceptra cupit.

Hir. Te soluit ultro, te simul fingit patris

Armis

Armis solutum, fingit in nostrum caput

Et te, & parentem stringere, & ferrum, & faces

Ma. Hæc nempe merui, cum per extremas preces

A Rege Oniæ liberam extorsi diem

„ Quo me, & parentem perderet. *Ioab.* Semper sibi

„ Vitia cohærent; qui semel fraudes amat,

„ Odisse nunquam poterit; abscissus licet

„ Regerminat malignus à plantis vigor,

Rex. Deludimur, decipimur; & nondum probè

Calles Oniam, credule, ignaue, impotens ?

Cur facilis aurem precibus infauis dedi,

Quando profundo educere hoc monstrum specu

Ambo obsecraſtis ? stulta facilitas mea

Me nunc, meosque vexat; haud peccat minor,

Sed peccat ætas grandior longo trahens

Documenta ab usu, lentior peccat vigor.

Hir. Nos stulta pietas fascino illexit pio,

Nempè vt triumphum luce cumularet noua

Luci renatus patruus; infandas preces

Detestor, & nos damno. **Ma.** Stultitiæ luo

Pænas, & amplè mereor. **Hir.** At si quid licet

Hinc suspicari, perfidus Onias quoque

Ficta in Nabotum crimina Antigono talit,

Et vt probaret vera ne, an falsa impulit.

Et hinc malorum prima profluxit lues

S C E N A S E X T A.

Aduenit Senatus, Nabotus.

Sen. **A** Vguste, tua nos cogit, & regni salus,
Et qua tenemur publica in leges fide
In ius vocare perfidum Regi caput.

Rex. Studia Senatus, cura, & integritas placet

Sen. In ius rebellem, si tamen per te licet,

Voco Nabotum: *Rex.* Laudo, sistatur reus.

Quis, & quod affert crimē? *Sen.* Antigonus fremēs

Regis patrandaē cædis accusat reum.

Rex. Monstri quid hinc exurgit? Antigonus reum

Desert Nabotum? *Sen.* Criminis testes quoque

Spondet, Naboti crimen expressum manu,

Arcisque clauēs impiam ad cædem datas.

Rex. En litteras, clauēsque, quas patris vice

Tulit Manasses, forsan innocuē reus.

Sed iam Nabotus hic adest; in ius voca.

Sen. Nabote nostin Sygraphā? *Nab.* Nostco meā.

Sen. Quid hæc recondit? *Nab.* Horridū, infandū, nefas.

Nempe inferenda Regiæ cædis modum.

Sen. Cui destinabas paginam? *Nab.* Antigono dedi

Sed per Manassē; clauibus & vna datis

Regalis arcis liberam exhibui viam.

Sen. Ergo rebellem voce te prodis tua,

Nab. Imò obsequentem Regis imperijs probo.

Sen. Falsus nefandum crimen? *Nab.* Et falsus libens.

Regale signum nostin, & Regis manu

Scriptam papyrum? *Sen.* Certus agnosco, & colo,

Nab. Le-

Nab. Lege, ac verere, **Rex.** Siste; rem paucis loquar.

Vinclis Onias liber, exanguis, tremens
Mea meditari funera Antigonum refert,
Urgetque trepidus; reppuli vt fictos metus;
Sed instat ille posse me certum manu
Palpare crimen, nempè si Antigonus dolum
Posset Naboto credere, & iunctis simul
Dextris parare facinus: & faciles modò
Aditus Nabotus sternat, arcana omnia
Euoluet ipsi Antigonus ille & dolo.

Anceps ad hæc pependit, & nutans fides:
Induere vultum perfidum, & fictum scelus
Cogo Nabotum, litteræ id nostræ iubent.
At quod reuulsi pectus; & memet mihi
Iam pænè rapuit; vota in Antigono impia
Dictis Naboti, consonant, clauæ, opem
Modò à Naboto petijt ad nostram necem;
Sed timeo Oniam, potuit & fratrem quoque
Fraude occupasse; varius huc illuc trahor.

Sen. Deceptus extra crimen Antigonus labat;

Nam si latenter arduum ornabat scelus,
Si iam Nabotum traxerat, nostrum tremens
Cur ad Senatum derulit? Cur tam celer
Nos feruidè obtestatur, vt carum tibi
In ius vocemus impiæ noxæ fabrum?

„ Dolus tenebras quærit, & lucem fugit;

„ Horretque nomen Iudicis culpæ reus.

„ Defferre scelera, & struere, nec demens potest.

Rex. Laudo Senatum. Castra festino pete,

Hircane, cursu; Regis imperia hæc refer:

„ Vterque frater illicò abrumpens moram,

Prima.

Priuatus, atque inermis ad Regem uolet.

Tu præses ore militem blando foue

Hirc. Volabo; iussis impiger fungar patris.

Rex. Nondum pericla fregimus: quid si dolo

Reteâto inermem Regiam Antigonus petat?

Puto innocentem, non tamen clarè patet.

Ergo Naboto, quæ meum stipent latus,

Deduc cohortes, quaque se stringit via,

Arctumque viæ ad Regiam callem finit,

Illic maniplos cautè in insidijs loca,

Si cinctus armis, militum robur trahens

Antigonus ad nos tendit, insulta, & neca:

Sin verò inermis, pergere ad Regem sine,

Est innocens inermis, armatus, nocens.

Sirenium

*Syrinum Chorus præmia Rhetorum deferbat,
 quibus distributis maritimam choream in
 ipso mari peragebat, & denique O-
 rion equo vectus marino in
 terra saltationem
 habuit.*

Gl. **O** Prima præ cunctis poscit sibi præmia
 Rhetor,
 Optima Sforziadum, quæ porrigit inclitus He-
 ros.
 Zephyritides puellæ
 Vaga Thetios chorea,
 Risus vndarum, lepor, & voluptas
 Vada falsa concitato
 Lambite, currite, serpite lapsu:
 En vecta conchis Sfortia præmia
 Recensete merentes.
 Nunc ad Mineræ gloriam
 Addite plausus, addite saltus
 Nymphæ iocosa,
 Agilesque flexuosas
 Cædite, tundite Cærula plantis.

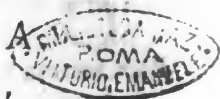

ACTVS

ACTVS QVINTVS

SCENA PRIM

Manasses, Rubenus, Ioab.

Ma. **D** Edisce fraudes; tempori exitium caue.
In te ferox tormenta, laniatus, cruces,

Horrenda cuncta Regis excutiet furor,

Ni mox Oniam detegas veri tenax

Rub. Sibi vni Onias conscius, cunctos latet.

Ma. Tibi patet vni conscio plusquam sibi.

Rub. „Grandia latenter digerit quisquis sapit,

Ma. „Geminusque follis grandibus vires ciet,

Rub. „Dolus pauescit conscios. **Ma.** Fidos amat.

Rub. „Fides labascit. **Ma.** Rariis amicus labat.

Rub. Ignota labori **Ma.** Nota, tibi Onias patet.

Rub. Vel Tartaro profundior Onias later
Subire cordis claustra quis cogat Deus?

Ma. Rubene temet indue, & Oniam exue.

Fraus proditoris subolet; & Regem ferit

Odor malignus: penè confossos gemit

Et me, & parentem patruus Oniæ dolo,

Et te Veteranus opprimit? mutus files?

E

Et

Et vis per ora vulnerum demens loqui ?

Si vera pandes, Regis, & nostræ domus

In te perenni gratia allapsu fluat.

Ioab. Tua lucra durus respuis ? sortem fugas

In te profusam ? sequeris infidum, biceps,

Cælo, soloque semper infestum caput ?

Hæres ? hebescis torpidus ? te te excute,

Hominisque sensus excita. *Ma.* Fidam cape

Amice dextram, iunge constantem fidem,

Animisque iunctis fœdus æternum voue.

Rub. Iam penè currit naufraga ad syrtem ratis;

Infauſta vela vertere, & cursum iuuat.

Dextras Amice nectimus, sed fortius

Nectamus animos; vna nos stringat fides.

Ma. Vnusque semper spiritus iungat duos.

Rub. Abiuro Oniæ nomen, abiuro dolos:

Et iacta fraudum semina ad messem impiam

Regi fidelis integra exponam fide,

Ma. „ Regem petamus: promouet clades mora.

Rub. Præi, & benignas regias aures para.

SCENA SECVNDA.

Rubinus, Nuncius.

Nun. **A**D castra gressum flecte; spe tumidus noua
Te properè Onias ad spei partem vocat

Rub. Me properè Onias cladis in partem vocat.

Nun. Tua expetit molimina, *Rub.* Exitium magis

Nun. Per castra palpat militem donis, prece,

Speique grato nectare inſpergit nouæ.

Rub.

Rub. Spargit venena; palpat ad pestem suam.

Nun. Quis te repente casus, aut spes, aut metus
Pernertit, aut Erymnis, aut numen potens,

Rub., Qui fraude fraudem, scelere qui sulcit scelus

, Sibi met ruinam construit: captans dolo

, Capietur ipse. Perditus plenis ruit

Velis Onias: fraudibus inundans novis

Vorago scelerum vortice abreptum trahet.

SCENA TERTIA.

Rex, Manasses, Rubenus.

Rex. **A**ccede, Regem propius, & sceptrum colo
Rubene; liber prodeat vocis sonus;

Quidquid loquaris, Regis excipiet fauor;

Et lingua verax munera, & laudes feret.

Rub. Adoro frontem, pectus, & linguæ notas;

Et digna cælo decora virtutis colo.

Testor Tonantem, testor hoc regni decus,

Perspecta fabor; duplicem fraudem mouet

Bifrons Onias, vnus vt sceptrum gerat.

Tibi prima necit retia; Antigonum tibi

Sceptri rapacem pingit, & sceptro viam

Per tua parantem funera; vt falso fidem

Addat colori, fingere immanes dolos

Per te Nabotum cogit, & fraudis notas,

Arcisque clauis credere, vt credat sibi.

Rex. Quot ille vultus gessit? & cordis vices

Quas finxit idem? seruet, elanguet, tremit,

Anhelat, horret, ingemit, friger, calet.

E 2

Quis

Quis tam dolosus cautior viret plagas?

„ Cùm sæpe veris aptius falsa assonent.

Rub. Ut prima fraudis alea ex voto obtigit,
Iacit secundam; tristis Antigonum petit,
Tuam in Nabotum gratiam, diris, probris
Insequitur acer; inde vix credens sibi
Fæda in Nabotum congerit; velle integrum
Haurire regnum; quærere ad eadem tuam
Cæci furoris affeclas, tempus, locum.
Fidem meis, aiebat, inditijs negas
Frater? Naboti ex ore captabis scelus.
Infensa Regi sensa, titubantem fidem
Simula Naboto, rebus inhiantem nouis.
Prætede mentem, sponte se proder nefas.
Regi Nabotum panderem; at Regis fauor
Nimis Nabotum prouehit: fictos metus,
Nostrasque fraudes crederet; quales solent
Et liuor aulae texere, & Regum fauor.
Sed tu Naboti ex vnguibus certos potes
Excutere testes. Ordinem, tempus, modum,
Fraudis patranda Syngrapha scriptum pete,
Arcisque clauas, quas Manasses deferat
In castra, quò te miles impatiens vocat.
Hæc ille, & astu blandulo fratrem impulit.

Rex. O Terra, Cælum, Tartara, ò Rerum Arbiters
Spectatis hæc, & languida torpent faces?
Nec mandus in se corruens monstrum premit!
Perge ad Nabotum concito cursu, Nepos,
Angusta qua se stringit ad Turrim via;
Huc militem reducat acutum impera,
Iussisque noster annulus firmer fidem.

Est

Est innocens Antigonus; at fratris dolo
 Iam penè telis obrutus nostris iacet.
 At tu cruenta Proditor, gentis piæ
 Enorme monstrum, viuis, aut noctem horridam
 Trahes sepultus, aut trucidatus cades.

S C E N A Q V A R T A.

Nabotus. Rex.

Nab. **P** Eracta res est. Militum turmas trahens
 Præcinctus armis ductor angusto viæ
 Captus meatu debitas pœnas dedit.

Rex. Heu me ! trahit ne Antigonus an clausit diem ?

Nab. Clausit cohortis regiæ fossus manu;
 Armisque clausum seruat extinctum cohors;
 Arctumque iunctis obstruit telis iter.

Rex. Heu me scelestum, perditum, infamem, impiû !
 Abominandum Tartari monstris caput !

Cruore fratris linge fumantes manus;
 Exple furorem Cerbere, infontis vora
 Fratris cadaver, sanguinem infontis bibe.

Host tibi triumphos, Frater, hos currus paro,
 Nempe in feretro ? Victor ad fratrem redis
 Subacta Idume, fratris vt ferro cadas ?

Sic tua rependo merita ! tu nostrum caput
 Ardens tueris, quod Naboti fraudibus

Peti innocenter credis; ego amoris vice

Lethale vulnus infero : sed sis nocens,

Causa quis vnquam maculat indicta reum ?

Solus ego potui, & volui, & in fratrem vibro

E 3

Ferale

Ferale fulmen, omne ius, fasque obtero,
 Et quod fugit natura, vesanus sequor.
 Oplate frater, anxius quales preces,
 Quæ vota fudi, sospitem & patriæ, & mihi
 Vt te, subactò redderet Numen Syro?
 Oriente victo facilis, ac dexter Polus
 Te sospitem iam reddidit, vt iſtu meo
 Lacer perires; vota ſcleraui, & preces;
 Votis petebam ſoſpitem, factis neco.
 Vitare potuit hoſtis inſultus tua
 Virtus, & ardor. Arte qua poteras manum
 Vitare fratris? ſed quid impurus pium
 Inceſto nomen Fratris? Hyrcanæ feræ,
 Vrfæ, lænæ, ſtymphali, Lernæ ſtygis,
 Assume voces, te decent; fratrem exue,
 Hominisq; quam contaminas formam, abiice
 Migra in Colubrum; potius ad fratrem migra,
 Abrumpe vitam, mortis i fratri comes;
 Mortis per vmbraſ fratris amplexus pete;
 Si te peremi Carnifex, frater ſequar,
 Fratri fui ipſe carnifex, mihi erit dolor.

SCENA QUINTA.

Superuenit Manaſſes.

Ma. **P** Eriimus, heu Rex, vicit & fraus, & nefas.
 Exulta Onia, victor exulta furor.
 Fratrem, ac parentem frater, ac natus gemunt.
 Orbatus ergo Patre pupillus miſer
 Ad Patrium confugio; tu patris vice

Solare

Solare miserum pedibus abiectum tuis :
 Miserere fletis; tergere hos fletus potes;
 Tua me potest leuare miseris manus.
 In hæc nepotis viscera Mucronem, patris
 Adhuc tepentem sanguine immerge, insere.
 Patrem trucidas impius, natum pius.

Rex. Me me nocentem potius obtrunca, nepos;
 Cælum quid ultra sædo? quid terram grauo?
 Hanc tolle tabem; pura respiret dies.

Ma Iniuste nato pernegas, quod das Patri?
 Redde aut parentem filio, aut natum Patri.

Rex. Ego te scelestus perderem, Tu me pius.

Ma: Mori volenti non piè mortem negas.

Rex. Mori merenti vulnus haud iuste negas.

Ma. Te iam cruentum meus hic haud fædat cruor.

Rex. Me iam cruentum meus hic absterget cruor.

Ma. Mihi vita mors est, & mori vitæ loco.

Rex. Heu quem peremi, viuat in nato parens.

Ma. In Patre perij totus & patri, & mihi.

Rex. Quin me trucidas vltor, & patris, & tui?

Ma. Me vult amantem Patruï extinctus pater.

Rex. Te vult cruoris genitor vltorem sui.

Ma. Amore fratris æstuat patris cruor.

SCENA SEXTA.

Suprauenit Antigonus.

Ant. **Q**uæ forma visum lacinat? strictus chalybs
 Vulnus minatur! fratris, & nati caput.
 Sibi poscit ictum? somniodan vera intuer?

E 4

Rex.

- Rex.* Heu fratris umbram conspicio. *Ma.* Carum sopor.
Vultum redonat. *Ant.* Vera vos species mouet;
Antigonus adsum. *Rex.* Forsan hic vltrix ades.
Imago fratris: impium eni pectus; feri.
Ma. Hunc, Patris umbra, spiritum tecum cape.
Rex. Larvis Auernus me petit: *Ma.* Patris tamen.
Hæc larua grato mulcet obtutum dolo.
Ant. Extra soporem ludor? an somnos traho?
Quid hoc? in umbram solutor, & spectrum mei?
Ma. Quid te perempto viuo ad ærumnas Parens?
Rex. Ego te peremi: cædis vltlices tuæ
In me chimeras, gorgonas, sphingas voca
Ant. Infæusta cædis nomina, vltlices feras
Abijcite; sospes viuo, & amplexus peto.
Rex. Frater resurgit! *Ma.* Redditur vitæ parens?
Ant. Resurgo nunquam mortuus? quæ vos premunt
Erroris atra nubila? E castris tuo
Accitus adsum, frater, imperio, nihil
Passus malorum; quis meam vestris necem
Infixit animis? error hic ludos agit.
Rex. Renascor. animus remigrat, & vitæ vigor
Viuentem fratre. Iam quid amplexus moror?
Mea lux, meus amor; frater, optato datur
Pendere collo? *Ant.* Fortius cordis fibræ
Nexus amoris implicant, *Rex.* Dulcis calor
Duo corda soluit, gratius & vnit duo.
Ant. Abire totus ardeo in fratris sinum
Ma. Datum est abunde fratribus: dextram Pater
Concede nato. *Ant.* Cordis expando sinum.
Ma. Patris calorem sentio, & quiddam patris.
Mea sensa mulcet, fonte vitali fruor.

Ant.

Ant. O mea voluptas, vna votorum quies,
 In te reclinat animus, & viuít sibi.
 At me interemptum vana quæ finxit modò
 Imago veri, pande. *Rex.* Rem paucis loquar.
 Dolis Oniæ captus, extimui mihi
 Te perduellem Frater; hinc strictis via
 Qua flexibus proserpit, insidias loco,
 Vt si maniplos militum armatos trahens
 Huc tenderes, præoccupent cædem tuam.
 Hanc iam peractam testis oculatus refert
 Nuper Naborus. *Nab.* Balteus, cristæ, chiamys,
 Insigne galeæ, totus armorum decor
 Clausum sub armis prorsus Antigonum indicant,

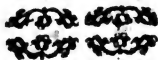
Ant. Heu me! timore soluor, horrore opprimor.
 Mea iam parabat arma, & ornatum sibi
 Hircanus ipse cingere. *Rex.* Heu fata efferat!

Ma. Conspirat in nos Erebus. *Ant.* O vtinam prior
 Arma induissem, quò mea potius nece
 Tua repulissem damna laceratus, Nepos.

Rex. Felix recepto fratre, deuoluor miser
 Nato perempto. *Ma.* Vita, si frater perit,
 Mihi nulla restat, *Rex.* Ductor explora ocyùs
 Fossam cadauer, vulnere vt certo cadam.

Nab. Resecate luctus: sospes Hircanus redit.

Rex. O fausta rursus sydera! *Ant.* O luctum breuè!
 O ter beata gaudia! *Ma.* O vitæ iubar

S C E N A S E P T I M A .

Hircanus superuenit.

Hir. **N** Vnquam refulsit clarius regno dies.
Regnat Tonantis, regnat vltoris manus.

Pæna in scelestum corruit; Onias lacer

Telis cohortis regiæ extinctus iacet.

Rex. Iacet malignus Hydros? & nostro iacet

Confossus ictu? luce securus fruor:

In nos vibrata fulmina retorfit Deus

, In proditorem; sæpè retrogradus dolus

, Alijs paratus flexit in se se malum.

Ant. Fratris pudendi facinus extremum refer.

Hirc. Ad iussa Regis promptus Antigonus pedem

In Regiam reflectit; at flammæ vomens

Turmas Onias circuit; prenstat duces,

Compellat omnes: si quis Antigono fidem

Tuetur, inquit, rapiat, & mecum inferat

Violentus arma. Liuidi Regis furor

Laudem perosus fratris in fratrem ruit,

Vel innocentem tegite, vel si tardiùs

Opem feremus, sanguinem inuicti Ducis

Certè haud inultum vestra patiatur fides.

Fremens ad hæc exarsit armorum fragor;

Dextram, fidemque deuouet miles ferox,

Ducemque sequitur perfidum: ferrum rapit,

Se seque vecors stimulat, & præceps ruit.

Iam campi Onias Dominus, Antigoni vices,

Et arma captat, seque vix capiens præit

, Agmen

„ Agmen furentum . Pæna sed stygium caput
 „ Præibat vltrix ; ipse vix inter minas,
 Fremitusque acerbos militum huc flexi pedem.

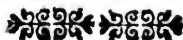
S C E N A O C T A V A.

Superuenit Centurio.

Cent. **E** Rror tuorum lumina atque aures tuas,
 Augustè, tenuit; quippe supremi ducis
 Quis non sub armis credat Antigonum regi?
 Insigne capitis tegmen, & quidquid micat
 Sparsum per arma, prænotant belli ducem;
 At nunc Onias ferreo clausus dolo
 Armis apertis patuit, & quiddam insolens
 Spirat cadauer, quodque nec possit diù
 Horrore diro pressus obtutus pati

Rex. „ Bene est. Olympus regna, non casus regit.
 Grates Olympum, victimæ vltorem Deum,
 Fratrem Triumphus, Regiam risus decet.
 Sacra, & profana gaudia, & plausus sonent.

F I N I S.

P E R.

P E R S O N A E.

Aristobulus Rex Iudææ.
 Antigonus Regis frater, & exercitus Imperator.
 Onias frater Regis carcere detentus ob suspiciones rebellionis.

Hircanus Regis filius.

Manasses Antigoni filius,
 Nabotus Regis intimus.
 Rubenus Oniæ à secretis.
 Ioabus Manassis consanguineus
 Princeps Senatus.

Senatores Hierosolymæ.

Abnerus Antigoni familiaris.
 Aletes Supremus Prætorij Prefectus.
 Centurio.
 Nuncius Oniæ,

Donatus Succarius.
 Carclius Anthæus Verninus,

Joseph Naldus.

Io: Baptista Federicus Scarlatus.

Ioannes Baptista Magnonus.
 Cyriacus Lancetta.

Paulus Ciognius.

Ioannes Baptista Bottinius.

Baglionus Carradorus.

(Iulius Vincentius Bottinius.

(Angelus Falcarius.

(Paulus Genga.

Philippus Bonecchus.

Iulius Vincentius Bottinius.

Iulius Vincentius Bottinius.

Joseph Puteobonellus,

ARGONAVTAE CHOREAM AGENTES.

Alexander Sinibaldus.	Ioannes Valentinus Cherubinus.
Marchio Claudius Malaspina.	Philippus Bonecchus.
Ioannes Baptista Federicus Scarlattus.	Vincentius Brancadorus.

Bellona Comites Pyrrhicum bellum celebrantes.

Andreas Melonius.	Ioſeph Carradorus.
Angelus Falcarius.	Ioſeph Puteobonellus.
Baglionus Carradorus.	Iulius Vincentius Bottinius.
Franciſcus Dominicus de Rocchis.	Paulus Genga.
Gaspar Villalobus.	D. Petrus de Ponte.

Leones ad rythmum ſaltantes.

Andreas Stanghellinus.	Ioſeph de Orchis.
Dominicus Mozzonus.	Ioſeph Iannellus.
Hieronymus Capoblan- cus.	Urbanus Breccica.

Syrenes maritimam choream peragentes.

Alexander Antinorius.	Io: Baptiſta Bottinius.
Auguſtinus Bellontius.	Io: Baptiſta Mutius.
Bernardus Delpinus.	Ioſeph Panizza.
Franciſcus Molara.	Michael Angelus Pompeius.
Gregorius Burattus.	Nicolaus Ferentillus.
Ioannes Antonius Flori- nus.	Thadaeus Pennagallus.

Orion equo veſtus marino in terra ſaltatio- nem habens.

Marchio Claudius Malaspina.

P R A E.

P R A E M I A C O N S E Q V V T I.

In tertia Classe Grammatices.

Primum præmium meruit Carolus Andreas de Nicolais.

Secundum Ioannes Baptista Gorus.

Tertium Comes Fabritius Pauluccius.

Quartum Bernardinus Parisius.

Proximè accefferunt.

Dominicus Leonardus.

Paulus Rota.

In Græca Oratione.

Dominicus Coma.

In secunda Classe Grammatices.

Primum præmium consequutus est Io: Antonius Querengus.

Secundum Aloysius Cangius.

Tertium Iacobus Philippus Brusculus.

Quartum Ioannes Philippus Polidorus.

Proximè accefferunt.

Michael Angelus Rodus

Olympius Camillus Raggius Sem. Rom. Conu.

In Græca Oratione.

Ioſeph Santinus Sem. Rom. Conu.

In prima Classe Grammaticæ.

Primum meruit præmium in soluta oratione Laurentius Ferrerius Sem. Rom. Conu.

Secundum Bernardinus Franciscus,

Tertium Marcus Fratellinus.

In

In Carmine primum præmium est consequutus Nicolaus Buffius.

Secundum Ioannes Baptista Bonalea.

Tertium Petrus Bettinus.

In Græca Oratione.

Marchio Octavius Macchiauellus Sem. Rom. Con.

Proximè accefferunt soluta oratione.

Ioannes Antonius de Leonibus.

Apollonius de Apollonijs.

Proximè accefferunt in Carmine.

Aseanius de Siluestris.

Franciscus Morfolanus, & Prudentius Cecchinus æquales.

In Classe Humanitatis.

In soluta oratione primum præmium habuit Ioannes Ioseph Angeluccius Sem. Rom. Cler. Conu.

Secundum Septimius Palutius.

Tertium Paulus Puteobonellus.

Proximè accefferunt.

Franciscus Oliuerius.

Bonaventura Cinaldus.

In vincula Oratione.

Primum præmium retulit Hortensius Perchius.

Secundum D. Antonius Carrafa Sem. Rom. Conu.

Tertium habuere Abbas Octavianus Corsinus, & Dominicus Sauinus æquales.

Proximè acceffit.

Hieronymus Cincius.

In Græca Oratione.

Marchio Hieronymus Tolomæus.

In

In Rhetorices Classe.

In soluta oratione præmia meruere Primum Bartholomæus Ginus,
 Secundum Andreas Riccius.
 Tertium Petrus Petrinus.

Proximè accefferunt.

Io: Lombardus Sem. Rom. Conu.
 Franciscus Antonius Ginus.

In Carmine.

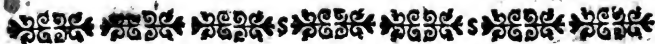
Primum Franciscus Antonius Ginus.
 Secundum Io: Baptista Bottinius.
 Tertium. Io: Lombardus Sem. Rom. Conu.

Proximè accefferunt.

Petrus Petrinus.
 Franciscus Argentinus.

In Græca Oratione.

Io: Chrysostomus Phæus.

Imprimatur,

Fr. Raymundus Capisucchus, Sacri & Apostolici
 Palatii Magister, Ordinis Prædicatorum.

